

JUTRANJE NOVOSTI

NARODNO RADIKALNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan zjutraj, izvenredno ponedeljke.
Mesečna naročnina:
v Ljubljani Din 10.—, po pošti Din 12.—, inozemstvo Din 20.—

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/L. — Telefon št. 213
Brojstveni naslov: „Novosti-Ljubljana“
Upravišтво: Maršljn trg št. 8. — Telefon št. 44.

Oglaš po tarifi. Sprejemajo se le do 13. ure.
Pisemenim vprašanjem naj se priloži znamka za odobro.
Račun pri poštnem čeku uradu št. 13.238.

Najnужnejši zakon

Prvi plod zakonodaje pod vodstvom homogene vlade leži pred nami: uradniški zakon je bil na zadnji seji zakonodajnega odbora sprejet. Specijalna debata bo trajala morebiti še do konca tega meseca, nato pa bo vladni načrt dobil svojo predzadnjo sankcijo v plenarni narodni skupščini. Vsem, ki ljubijo to državo in ki so bili v skrbeh radi usode uradništva se je odvalil v tem trenutku težak kamen, saj pomeni uređitev kotljivega vprašanja o razmerju med državo in njenimi uslužbenci velik korak k notranji konsolidaciji države.

Da je bilo to vprašanje že tako zrelo, njegova rešitev pa silno nujna, nam dokazuje lepo dejstvo, da je glasoval za načrt vlade ves zakonodajni odbor brez razlike. Vendar enkrat se je našla platforma, na kateri so se našli poslanci najrazličnejših političnih skupin pri skupnem dejanju! Tu in ravno na tem slučaju je neizpodbitno dokazano, da je kooperacija najdivergentnejših strank ne samo mogoča, marveč tudi izvedljiva. Treba je samo dobre volje, pa je lahko premagati vse ovire. Imamo še celo vrsto nujnih državnih problemov, kjer bi v resnici trebalo take solidarnosti, kakor je bila manifestirana na zadnji seji zakonodajnega odbora. 5 poslancev šteje ta odbor in prvič po osvojenju smo doživeli čudež, da med temi možmi ni bilo najti enega, ki bi bil glasoval prot predlogu vlade! Da niso uhalali demokraciji svoj čas v radikalno-demokratski koaliciji na čudna pota (zagrebški kongres) bi danes že imeli to vprašanje rešeno. Tako pa se je stvar zavlačevala. V stvari je bil sprejet načrt iz dva bivaše koalicije, toda zakon je po soglasnem mnenju vseh politikov in parlamentarcev moderna tvorba, posebno pa v onih določbah, ki urejajo vprašanje kvalifikacije in gmočnega položaja državnih in javnih nastavlencev.

Narodni radikalni stranki gre brez dvoma velika zasluga, da je bil v tako kratkem času sprejet najnužnejši zakon v sedanjí zakonodajni dobi. Res je sicer, da tudi drugi načrti ne prenesejo nadaljnjega odlaganja, toda gladojučemu uradniku se je moralo za vsako ceno priskočiti na pomoč. Tu ni bilo nobenega izgovora več, kajti beda tisočih nastavlencev je neizprosno trkala na vrta narodne skupščine. Sedaj je podana zakonita baza, ki ureja razmerje med delodajalcem in delojemalcem.

Se nekaj je, česar ne smemo pozabiti: zboljšanja uprave, ki bo nastopilo kot naravna posledica oživotvoritve sprejetega zakona.

Ze v predzadnjem uvodniku smo opozorili na velik pomen, ki gre definitivni ureditvi uradniškega vprašanja. Sedaj ni več negotovosti, tiste tajne sile, ki je vodila vse korupcionistične nagibe, bodisi da so izvirali iz resnične bede ali pa tudi iz zaprtosti, ki daje dandanes svoj žig vsemu modernemu življu. Z novim zakonom je likvidirana negotovost v uradniških vrstah. Treba si je predočiti silno mašinerijo državne uprave, potem je šele mogoče domneti smisel tega dejstva. Zakon je nekaka garancija, ki daje nastavljenju prava, a mu istočasno nalaga tudi dolžnosti. In mirno lahko rečemo, da so svoboščine, zlasti pa politične svoboščine, ki jih predvideva zakonski predlog vlade, tako širokogrudne in toku časa prilagodene, da nas lahko zavida marsikatera sosedna država.

Uradništvo, ki je v naših krajih slepo drvelo za demokracijo, se lahko sedaj samo uveri, da Narodna radikalna stranka je ni tako »reakcionarna« stranka, kakor so bobnali gospodje iz jutrove dežele. Radikalci niso nikoli vzeli uradniškega vprašanja kot monopol svoje stranke in vendar so, upoštevajoč interes države, storili s svoje strani vse, da se ta zakon čimprej sprejme. NRS ni uganjala s tem vprašanjem nobene demagogije. Ko je prišla sama na vlado, je obljubila kot zvesta čuvarica državnih interesov uradništva, da bo poskrbela za uzakonitev njegovega razmerja do države. To obljubo je NRS častno izpolnila. S tem pa je razblinila vse klevete, ki jih je šli proti njenim namenom demokratski tisk. Naša javnost je v tem vprašanju gotovo solidarna z vlado, ki je znala v pravem času in na nedvoumno patriotičen način pospešiti rešitev tega perečega problema.

Nikdo ne dvomi, da je bil že skrajni čas, da se zakonitim putem odpomore

Narodna skupščina.

Beograd, 22. junija. (Z) Danes ob 9. uri dopoldne je predsednik skupščine g. Ljuba Jovanović otvoril sejo parlamenta. Po čitanju zapisnika, prošnji in pritožbi predložil minister pravde skupščini zakonski predlog o dopolnitvi zakona o državnem svetu in o upravnih sodiščih z dne 17. maja 1922. In zakonski predlog o priznanju izvrševanja advokature v področju dalmatinskega višjega deželnega sodišča odvetnikom tega sodišča, ki so do 2. januarja optirali za italijansko državljanstvo.

Minister za izenačenje zakonov g. Trifković objavlja razloge, radi katerih dosedaj še ni prišel na dnevni red predlog Vojeslava Lazića o nujni pomoči po toči oškodovanim. Minister pravi, da se je vlada postavila na stališče, da se najprej zberejo podatki o celokupni škodi in da se šele takrat napravi zakon, ki bi temu odpomogel. Iz obvestil, ki so dosedaj dohajala k ministru poljeprivrede in voda, da je 80 milijonov dinarjev škode v vsej državi. Iz teh poročil se vidi, da je to najugodnejša letina po vojni, kar se tiče setve. Ko bo ministarstvo imelo potrebne podatke bo v dogovoru z ministrom financ našlo sredstva in smatra, da bo odbor za pretes tega zakona končal svoj posel v 15 dneh. Na predlog ministra g. Trifkovića se je sklenilo, da mora odbor najkasneje v 15 dneh podati skupščini poročilo o tem vprašanju.

Grozne grožnje slovenskih klerikalcev.

Beograd, 22. junija. (B) Sotrudniku »Novosti« je g. Korošec izjavil sledeče: Zakonski načrti, ki se bodo predložili skupščini, so zrevolitrali naše pristaše. Naša velika organizacija v Sloveniji, jugoslovenska kmečka zveza, v kateri so organizirani vsi naši seljaki, je sklenila, da pozove svoje poslance, da zapuste Beograd, ako se v skupščini sprejme povišanje na davkih, s katerimi se ne dajejo za Slovenijo ni-

Nato se je prešlo na debato o izrednih in naknadnih kreditih: Oddelek ministrstva javnih del. Govore klerikalec Stanovnik, kmetijec Pucelj, radikal Mita Dimitrijević in demokrat Savčić, ki v svojem govoru predlaga dobre železnice in pravi, da je izvoz tem večji, čim boljše so železnice. Poslanik Dimitrije Vučić (zemljoradnik) kritikuje stanje komunikacij v Vojvodini, minister javnih del pa zavrača očitke predgovornika, na kar skupščina sprejme kredit za ta oddelek, ter se nato preide na oddelek: ministarstvo saobraćaja. Klerikalec Kremžar izjavlja, da ne bo glasoval za ta oddelek, ker nima zaupanja v vlado. Seja se nato ob 1. uri zaključila in bodoča določila za jutri ob 8. uri in pol z nadaljevanjem istega dnevnega reda.

Beograd, 22. junija. (B) Danes dopoldne je posepil predsednika Pašića narodni poslanec dr. Anton Korošec in ostal pri njem pol ure. Kakor se doznava, se je vršil razgovor o nezadovoljstvu muslimanov in klerikalcev radi vojnega zakona. Ta razgovor pa ni imel nikakega rezultata.

Beograd, 22. junija. (B) Danes popoldne ob 6. uri se je nadaljevala seja finančnega odbora, na kateri se je vzele v pretres v poedinostih predlog zakona o budžetskih dvanajstinah. — Ravnotako se je vršila seja zakonodajnega odbora, na kateri se je v podrobnostih pretresal zakon o uradnikih.

kake gospodarske in kulturne koncesije. Dan na dan se pojača mnenje, da je samo abstinenca mogoče doseči naše avtonomistične cilje. Zadnja dva dni, ko je kljub imel sejo, je sklenil, da se meni daje prošnje roke glede skidanja klubse seje, na kateri bi se končno sprejel sklep o zapustitvi skupščine. Ako bi mi in muslimani zapustili skupščino, bi ona bila le še srbski parlament.

Radičev fiasco v Pragi

Beograd, 22. junija. (B) »Tribuna« poroča iz Prage od Pere Taletova: Tu sta se nekaj dni mudila gg. Košutić in Prpić, pooblaščenca predstavnik HRSS. Cilj njihovega puta ni bil nov. Hotela sta pogreti svoje stare klevete o Srbiji in pridobiti češko javno mnenje, da se zavzame za Hrvate proti brezmejnim tiranijam Srbije. Njih obrekovalna mislija pa se ni mogla uspešno uveljaviti niti pri službenih krogih, niti pri kakem praškem listu. Nek gotov uspeh pa sta menda dosegla pri nekem natakariju v hotelu pri »Zlati gosi«, ki je bil med vojno naš ujetnik. Predsednik ministrskega sveta g. Švehla je brez zavijanja izjavil, da jih ne sprejme. Niti g. Tener jih ni sprejel, temveč le edini sekretar Beneša, ki se jima je v lice smejal. Tako Radić ne bo mogel govoriti na svojih shodih, da mu je Švehla ravno te dni zaupal to in ono in ravnotako Beneš to in ono.

NAŠI DOLGOVI V AMERIKI.

Beograd, 22. junija. (B) Glasom obvestila, ki ga je dobilo naše ministarstvo zunanjih del od našega poslanstva v Washingtonu, pride v sredi meseca julija k nam g. Melon, ameriški državni sekretar za finance v svrhu ureditve plačila naših dolgov v Ameriki. Gosp. Melon ne bo posepil samo naše države, temveč tudi vse one države, ki so dolžnice Amerike, a katere še niso poplale svoje dolgov. Imenovani bo vodil pogajanja o konsolidiranju ameriških dolgov.

ska posojila za židovske obresti in strašne pogoje, je to njihova stvar, ali vlada se v take kombinacije, ki bi oškodovale interes široke splošnosti, pod nobenim pogojem ne more spuščati. Vlada bo gledala na to, da se najdejo sredstva proračunskim putem, ne pa, kakor se je to zgodilo v napol bankrotiranih državah, z izjemnimi finančnimi operacijami. Uradništvo je treba plačevati iz rednega proračuna, zato bo treba vsaj toliko potrpežljivosti, da se najdejo primerni davčni viri.

Sporazum v reškem vprašanju?

Beograd, 22. junija. (B) Rimska »Tribuna« javlja, da se je našla baza za sporazum med Italijo in Jugoslavijo v vprašanju Reke.

Beograd, 22. junija. (B) Po vesteh iz Rima se je dosegel sporazum med našo in italijansko delegacijo glede ureditve Reke. Ta vest še ni potrjena v službenih krogih.

Beograd, 22. junija. (Z) Iz Zadra javljajo, da je v zmislu sanmargherit-

skega sporazuma mešana italijansko jugoslovenska komisija za ocenjevanje pokrajinskega in občinskega premoženja začela svoje poslovanje pod predsedstvom odvetnika Lupina z italijanske strani in odvetnika Cortelazze z naše strani. Prva seja se je vršila v duhu prijateljske prisrčnosti. Predvideva se, da bo poslovanje te komisije trajalo kakih 6 tednov.

Po sofijskem prevratu.

G. Todorov v Beogradu. — Poslanik Rakić pri dr. Ninčiču. — Zanimiv protest Italije. — Truplo Stambolijskega izginilo.

Beograd, 22. junija. (Z) Danes je dospel semkaj iz Lausanne bivši bolgarski poslanik na našem dvoru, g. Todorov. Tekom dopoldneva je prišel g. Todorov v bolgarsko poslanstvo in vzlet tam neke svoje stvari. Pri tej priliki se je pomudil dalje časa v razgovoru z novim odpravnikom poslov g. Minčević, pri katerem se je v privatnem razgovoru informiral o sedanjí situaciji v Bolgarski. Ob 11. uri je bil sprejet od našega ministra zunanjih del g. dr. Ninčiča, pri katerem se je informiral o držanju naše vlade napram vladi g. Cankova. G. Todorov ostane najbrže še nekaj dni v Beogradu, nato pa odputuje v Pariz. V Parizu ima kot bivši francoski častnik in borec proti Bolgarom dobre veze. G. Todorov se bo bavil v Parizu samo z žurnalistikom.

Beograd, 22. junija. (Z) Naš poslanik v Sofiji g. Rakić je bil danes ob 11. uri dopoldne sprejet od ministra zunanjih del g. dr. Ninčiča, ravno v istem času, ko je ministra posepil g. To-

dorov. G. Rakić je g. dr. Ninčiču poročal o situaciji v Bolgarski.

Beograd, 22. junija. (B) Pariški list »Journal« javlja, da je Italija poslala Mali antanti noto, v kateri protestira proti vmešavanju v notranje zadeve Bolgarske.

Beograd, 22. junija. (B) »Novosti« poročajo iz Prage: Sem je dospel pobegli minister iz Stambolijskega vlad. g. Obv. Na potu je imel na češko-madžarski meji incident. Na intervencijo češkoslovaških oblasti je prešel Obv na češkoslovaško ozemlje, ter bo stopil z Daskalovim v zvezo.

Milan, 22. junija. (Z) »Corriere della Sera« javlja iz Sofije, da je truplo Stambolijskega izginilo brez sledu. Verjetno je, da so Stambolijskega njegovi pristaši na tihem pokopali. Stambolijskega vilo so seljaki opustošili. V okolici njegovega doma so se našle večje vsote bolgarskega in inozemskega denarja.

Ustaši se bližajo Skadru.

ODGODITEV »ALBANSKEGA PARLAMENTA«. — ODPSTOP MINISTRSTVA PREDSEDNIKA.

Beograd, 2. junija. (Z) Sinoči se je obrnila »Politika« na Ali Kolonija pašo, albanskega poslanika na našem dvoru, za obvestilo o dogodkih v Albaniji. Izjavil je, da je albanski parlament v Tirani odložil svoje seje do 15. oktobra radi velike vročine. (?) ki vlada sedaj v Albaniji. Kar se pa tiče kredita 5 milijonov frankov za oboroževanje, pravi Ali Kolonija, da to ne more biti točno, ker Albanija danes ni v stanju, da izda toliko denarja za oboroževanje. O samih dogodkih in vstajah v severni Albaniji pa izgleda, da poslanik še ni točno obveščen, ker datira poslednjo brzojavko, ki jo je dobil od svoje vlade iz Tirane, od 18. t. m. V tej brzojavki se pravi, da so vladine čete pobile ustaške čete v Salji.

Podgorica, 22. junija. (Z) Iz Skadra se javlja, da se atentat na Ahmed bega ni posrečil. Po enem poročilu je odšel v Mačo, kjer zbira nove

čete za borbo z ustaši iz Malezije in Salje.

Beograd, 22. junija. (Z) »Politika« javlja iz Bara: Pobunjena plemena iz Malezije in Hoti se približujejo po tem, ko so potokla vladine čete. Skadru in ne zadevajo na nikak odpor. Razbito oddeljenje težko ranjenega komandanta Prek Jaku se umika proti Mači, ker mu je obstanek v Maleziji onemogočen vsled prestopa ostalih katoliških plemen k ustašem.

Beograd, 22. junija. (Z) Iz Tirane in Skadra so se dobila istovetna poročila, da se bo Ahmed beg umaknil s položaja ministrskega predsednika. Kot njegov naslednik se imenuje Jafer Ipi, dosedanjí član regentstva. Ta umik Ahmed bega se smatra kot začasen. On bi tudi dalje ostal v vladi, toda kot vojni minister, bi imel nadaljevati s tega položaja borbo z ustaši in tujimi agenti.

Skrivnost miru v Orijentu.

Lausanne, 22. jun. (Br.) Položaj na konferenci je še vedno neizpremenjen. Kot pravi nek tukajšnji dnevnik, boleha konferenca na splošni paralizi. Na zunaj se komaj vidi, da se sploh vrši. Eden poslancev je podal resumé položaja s sledečimi besedami: »Vprašanje, ki zakasnjuje sklep miru, presega našo kompetenco, kajti odvisno je od kompetence kabineta v Parizu, Rimu in Londonu. Naša akcija bo šele takrat v Lausanni uspešna, ko se bodo vsi ti kabineti domenili o skupnem postopanju proti Turkom. To je možnost, ki se lahko udelevi vsak trenutek. Mi pričakujemo navodil.«

ŠVICA IN DRUŠTVO NARODOV.

Bern, 22. jun. (Br.) Politična debata v narodnem svetu se je končala z zveznega svetnika Motte, ki se je izrazil o intervenciji Društva narodov v zadevi Poruhurja na sledeči način:

»Gotovo, da je ruhrska zadeva zelo kočljiva, pomota pa je, če bi jo hoteli ločiti od krvavega okvira svetovne vojne. Kako je mogoče pozabiti grozote vojnih poljan, požige, umičevanja, suženjstvo žena in otrok? Tehtne vzroke imamo, da ne spravimo tega vprašanja pred Društvo narodov in prosim govornike v interesu enote, da prenehajo s svoje sorjizo zoper Društvo.«

ATENTAT NA MARŠALA PETAINA.

Beograd, 22. junija. (B) »Balkan Express« poroča iz Pariza: V vlaku, ki je pri Smirenskerju skočil s tira, se je nahajal maršal Petain, komandant Pariza za časa vojne. Petain je ranjen, a dva njegova adjutanta sta ostala mrtva. Preiskava je dognala, da je bil proti Petainu izvršen atentat od strani nemškega inž. Georgesa, ki je pred svojim lastnim bratom priznal dejanje. Georges je zaprt in mirno pričakuje posledice.

PADEC NEMŠKE MARKE.

Berlin, 22. jun. (Br.) Ravnatelj devizne centrale je dal parlamentarni komisiji, ki preiskuje vzroke padca marke, sledeče podatke o razdelitvi 80 milijonov dolarjev, ki jih je vrgla narodna banka na trg od 1. marca sem: 10 odstotkov je absorbirala trgovina in industrija, 19 odstotkov berlinske banke, 43 odstotkov banke v nezasedenem nemškem ozemlju in 11 odstotkov inozemstvo. Od 486 bank, od katerih je komisija zahtevala razjasnjenja o uporabi kupljenih deviz, je odgovorilo samo 106 v teku šestih mesecev. Eden urednikov Frankfurter Zeitung, g. Oesser se je izrazil, da je družba Stinnes kupila en teden pred padcem marke za 100.000 angleških funtov tujih deviz.

Nočna lekarniška služba v Ljubljani: Tekoči teden: Lekarna Sušnik na Maršljnem trgu in Kuralt na Gospodarski cesti.

K vprašanju naših učiteljskih in učiteljskega naraščaja.

Po naših učiteljskih, kakor tudi po drugih srednjih šolah se vrše sedaj zrelostni izpiti. Cela dolga vrsta mladih moči namerja prvi korak v samostojno življenje in bo iskalo kruha in služb. Ker je redukcija uradništva pred durmi, na drugi strani pa bodo stotine čakale, da dobijo mesta, zato je prav, da se o tem javno razmislija in razpravi posebno se glede našega učiteljskega naraščaja.

S tem vprašanjem se je že pečala šolska oblast, če se ne motim, meseca marca. Znano je, da je takrat naš višji šol. svet hotel ravno vsled nadprodukcije učiteljstva upokojiti vse učiteljstvo, ki je izpolnilo svojo službeno dobo. Predlog je bil zadel iz raznih ozirov na hud odpor in je propadel. V javnosti se pa mnogo govori o tem, da bo na vsak način potreba vprašanje nadprodukcije učiteljstva nekako regulirati. Neki list je svoj čas celo prinesel vest, da se misli s prihodnjim šolskim letom ukiniti prve letnike na vseh naših učiteljskih in da se na ta način izognemo nadprodukciji. Koliko je na vsem tem resnice, seveda ne ve nihče, najbrže niti ne oblast sama. Gotovo pa je, da se o zadevi razmislija in bojimo se le, da bo bodisi ta ali ona odločitev prišla prav zadnji hip, kar se zlasti pri šolski oblasti tako rado zgodi.

V Sloveniji imamo sedem učiteljskih in sicer dve moški in pet ženskih. Dve moški in dve ženski so javna, druga so pa zasebna s pravico javnosti. Kljub temu, da javno žensko učiteljstvo v Mariboru še ni izpopolnjeno in torej ne pošlje še svojih gojenk v življenje, bomo imeli gotovo nad 350 oseb prirastka pri učiteljstvu. Dasi je še mnogo praznih mest in se dobijo tri in štiri razrednice, kjer poučuje samo ena ali pa dve učni osebi, ter imamo zlasti še v Prekmurju precejšnje število pomožnega učiteljstva, vendar ne bomo mogli kljub vsemu temu spraviti vsega letošnjega učiteljskega naraščaja pod streho. Že iz tega je razvidno, da pridemo letos v neljubo zagato, ako bi bil že izpolnjen predpogoj finančnega kritja.

Zaradi težavnosti poklica in pa slabega gnotnega stanja je bilo že pred vojno opažati, da primanjkuje zlasti moškega naraščaja pri učiteljstvu. Vojna je moške vrste še bolj razredčila in danes je morda komaj slaba tretjina moških, dobri dve tretjini je pa učitelj. Ako zapustijo šolo še starini, ki čakajo na sprejetje pragmatike in gredo v zaslužben pokoj, potem bo nastala še večja vrzel in lahko doživimo občutno krizo že v doglednem času, medtem ko bomo imeli nadprodukcijo učiteljev. Pri tem ne gre samo za delo v šoli, ampak za kulturno, gospodarsko in organiza-

torično delo med narodom sploh. Zakaj v šoli še nadomešča ženska moškega, a zunaj ga more le redkokdaj. In zunanje delo ne zaostaja dostikrat za notranjim, po nujnosti ga celo prekaša. Na vsak način bo treba misliti na to, da se moški naraščaj pri učiteljstvu pomnoži. Zato ni potreba ustanavljati novih moških učiteljskih, ampak ustvariti učiteljstvu tak položaj, da bodo učiteljski napolnili sedanji učiteljski. Ko so se bili po osvoboditvi — zlasti l. 1920. — učiteljstvu prejemki nekoliko uredili in je vse kazalo, da se odslej v tem stanju ne bo rezal pretanki košček kruha, so se bili napolnili tudi moški začetni letniki učiteljski. Zadnja leta pa je število zopet padlo, ker je zavladala tudi med učiteljstvom gnotna mrtvotinja.

Težje pa je vsaj na prvi pogled z našimi ženskimi učiteljski. Z zasebnimi jim imamo torej pet in ima morda še kak letnik vzporednico. Prilicno pa bi zadovoljili za ženski uč. naraščaj dve. Javnih ne kaže opustiti, ker je v prvi vrsti poklicana država, da vzgaja naraščaj v svojem pravcu. Naša sedanja zasebna ženska učiteljska pa včasih po svojih uredbah in po opremljenosti učnih pripomočkov celo prekašajo javna učiteljska. Teh po sedanjih postavah niti ne moremo zabraniti in bi bil nesmisel, ako bi tudi to hoteli storiti.

Ženska učiteljska, dasi so strokovne šole, vendar vzgajajo obenem ženski naraščaj za takozvane meščanske sloje. Zakaj dandanes tudi mi v Sloveniji nimamo — razun par izjem — zavodov, iz katerih bi izšla izobražena slovenska žena. In to občutno vrzel v našem šolstvu izpopolnjuje vsaj deloma naša javna in zasebna ženska učiteljska. Dasi pride razmeroma veliko število učiteljskega naraščaja iz zavodov, vendar jih precej ne bo okušalo grenkega kruha učiteljskega stanu posebno takrat ne, ko se življenjske razmere uredijo. V sedanjih časih bo pa seveda vsak gledal, da pride do kruha in službe, ker je zlasti v uradniških rodbinah pomanjkanje silno občutno.

Sploh pa bomo v slučaju nadprodukcije inteligence — tudi učiteljske — lahko odstopali odviske zlasti bratom Srbom. Predpogoj bo seveda obvladati srbohrvaščino v govoru in pisavi. Dasi tam še niso tako urejene življenjske razmere, kakor pri nas, vendar se bo dalo izhajati tudi našemu človeku, ko se privadi razmeram, ki se bodo gotovo boljale od leta do leta.

Pričakujemo torej od šolske oblasti, da za enkrat pusti naša učiteljska kakor so in ne ukine prvih letnikov. Če pa že mora na vsak način ukreniti kaj posebnega, naj pa to stori pravočasno, da se bodo mogli zainteresirani krogi prilagoditi.

Italijanski fašisti proti naši kraljevini in Mali antanti.

»Idea Nazionale« je objavila te dni običeren uvodnik, v katerem predstavlja Mali antanto, zlasti pa kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev, kot tvorbo, ki je nevarna evropskemu miru. Ob priliki Karlovega polzusa je pokazala Mala antanta svoje namene, ki so šli za tem, da se raztrga Madžarsko... Danes hočejo isto stvar z Bolgarsko. Listi Male antante, predvsem pa beograjski tisk, prikazujejo na tendenciozen način bolgarske dogodke, o prevratnikih pa pravijo, češ, da so prijatelji bivšega bolgarskega carja. Nato izražajo svoje upanje, da se bo Bolgarsko zasedlo. Z eno besedo: vsa politika Male antante gre za tem, da se spravi ves Balkan pod gospodstvo slovenske Male antante. S pomočjo Poljske in Grške naj bi se ustvarila močna federacija, v kateri bi gospodovali Slovani od Donave do Jadranskega morja s hiperbolično državo SHS na Jadranu. Mi ne moremo dopustiti, da se ta država še bolj veča in širi. V tre-

nutku, ko je Francija ob strani Jugoslavije, mi ne moremo mirno gledati, kako se pripravljajo akcije proti Bolgarski in Madžarski. Mi tega ne moremo storiti ne iz zgodovinskih in tudi ne iz geografskih razlogov. Bolgarska in Madžarska sta po naravni logiki naši prijatelji, saj jima je namenjena naloga, da stojita kraljevini SHS za hrbtom. Naš interes nam veva, da bomo ti dve državi, to pa tembolj, ker bi v slučaju naše brezbriznosti prevzele to vlogo bolševiška Rusija in Kemalova Turčija. Na ta način bi se lahko zgodilo, da bi se sile Vzhoda okrenile proti zapadu, potemtakem proti Italiji. In te sile so danes že ob Donavi, jutri pa lahko stopijo pred obalo Jadranskega morja. Radi tega moramo — pravi list — en in isti veto, ki smo ga bili trikrat ponovili v korist Madžarske, kategorično izreči tudi v korist Bolgarske. To se mora zgoditi čim najhitreje, ker nam veva dolžnost v trenutku nevarnosti.

Odpor proti Mussoliniju.

Zoper fašizem se borita danes predvsem dva italijanska lista, to sta milanski »Corriere della Sera« in novi rimski dnevnik ljudske stranke »Popolo«, ki ga je pred kratkim ustanovil glavni tajnik stranke, don Sturzo.

V zadnjih mesecih se je položaj za fašiste spremenil, rekli bi: nekoliko poslabšal. To že razvidimo iz tega, da nervozni Mussolini drži govor za govorom o fašizmu, njega nalogah in ciljih in — last not least — o samem sebi. Ko je bil postal Mussolini ministrski predsednik, so bili najnevarnejši sovražniki fašizma, komunisti, takorekoč uničeni. Vse druge stranke so bile tako preplašene od triumfalnega uspeha fašizma, da so naravnost okamenele in jim je delovanje fašizma kar sapo zaprlo. Parlament sestoji v večini iz mož, ki so sovražni fašizmu, a so se Mussoliniju kar uklonili.

Tako je Mussolini kar deloma hipnotiziral, deloma potisnil ob zid vse javno mnenje in postal absolutni gospodar položaja. Naravno to ni moglo večno trajati. Res je, da je imel tu in tam Mussolini uspehe, predvsem je napravil red v državi in njegov finančni minister g. de Stefani je dobro uredil finance, toda na drugih poljih fašizem zaenkrat še ni mogel beležiti skoraj nobenega uspeha in s tem je bila jav-

nost precej razočarana. Nazadnje se bo le pokazalo, da je bila cela fašistovska »revolucija« farsa, ki se je pač mogla pripetiti narodu z vročerkvimi značajem kot je italijanski, ki plamtí nekaj časa za kako stvar z urnebesnim navdušenjem, a se prav tako naglo ohladi.

Fašisti so s svojimi nasprotniki postopali prebrutalno in jih na prvi pogled uničili, toda ravno v zadnjih tednih se kaže, da se demokrati in socialisti odpor proti fašizmu polagoma, a stalno krepi. V začetku so bile pohlevne kritike, ki so dvigale glavo, danes pa že stoji ljudska stranka, ki šteje nad 100 poslancev, Mussoliniju sovražno nasproti in sicer predvsem radi novega volilnega reda, ki bi ga Mussolini rad uvedel. Ministri ljudske stranke tvorijo danes opozicijo.

Volilna reforma se sedaj obravnava v parlamentarni komisiji, ki šteje 18 članov, katerih polovica je za, polovica pa zoper reformo. Ko pride ta pred parlament, se lahko zgodi, da bo zavrnjena in bo s tem Mussolini doživel poraz. Potem ima dva pota: ali se ukloni in s tem pokopje svojo avtoriteto, ali pa razpusti parlament in napravi nove volitve po starem volilnem redu. V slednjem slučaju bi fašizem skoraj gotovo podlegel.

Klerikalne klevete in natolcevanja.

Pred par dnevi so posetili trije srbski novinarji — med njimi je bil tudi sodružnik »Tribune« — g. dr. Korošec s prošnjo, da jim poda nekaj informacij z ozirom na politiko federalističnega bloka. G. Korošec je najprej vprašal, za katere liste želijo informacij, nato pa je, brez pravega povoda, izjavil, da ne mara dati nobenemu srbskemu novinarju kakršnihkoli informacij, ker je vse srbsko časopisje baje na najnižjem nivoju novinarstva sploh. Nato je napadel oficerji zbor, upravo in vlado. Istočasno je poveljeval bivši Avstriji, ki je bila po njegovem mnenju visoko kulturna država, v kateri so imeli Slovenci vsega v izobilju, ker je vse cvetelo in napredovalo.

»Vi niste poznali Avstrije, a še do večer ste imeli vse od nje. Vaši oficerji ne znajo razločevati Slovenije od Slavonije, načelnik generalnega štaba v Ljubljani psuje na vsa usta Slovence. Vi porivate na vsa mesta samo Srbe. Celo v »Jutranje Novosti« se je moral prikrižati za direktorja neki Srb. Ljubljanski univerzi ste vsilili Srba za rektorja. Kaj hočete vi? Kakšne informacije? Mi nimamo interesa za vaše

časopisje. Noben Slovenec ne more videti vaših črk, pri nas se ne sprejme in ne čita nič ena številka vaših listov. Avstrija je bila kulturna država in v njej smo imeli vsega, kar nam je trebalo. Vaše časopisje je na najnižjem nivoju, takega časopisja nima ves svet. Oficerji nimate nobene izobrazbe. Kar se tiče njihove hrane, pa poglejte v oficerjski dom. Vidite, tako se hranijo vaši oficerji.« Uredniki mi niso ostali dolžni odgovora. »Zahvalili« so se ljubljenskiemu gospodu Korošcu za njegove »informacije« na primeren način. Sedaj vemo, kako stališče bo zavzel federalistični blok napram vladi. Gospod dr. Korošec je drugi šef tega bloka in on je naravno podal smeri, katerih se namerava oklepati federalistična gospoda v svoji borbi proti državnemu in narodnemu edinstvu.

Mi se na te klevete, ki jih je izustil g. Korošec, ne bi ozirali, da ni izustil dveh precej debelih laži. Naj nam g. Korošec pove, katerega Srba je videl sedeti v direktorji »Jutranjih Novosti«. Najprej moramo ugotoviti, da takega mesta pri našem listu sploh ni. Smer lista je program NRS, žurnalistična in politična poštenost. Če je g. Korošec to zameril, mu ne moremo pomagati. Na ljubljanski univerzi je bil za novega rektorja izvoljen Slovenec dr. Kldrič,

Slovanski svet.

— Madžarski denar za agitacijo proti češkoslovaški republiki. »Nepulsag«, ki je začel izhajati nedavno kot glasilo madžarske stranke na Slovaškem, dolži v zadnji številki madžarske opozicijske stranke na Slovaškem, da vzdržujejo smoteno in direktno zveze z Budimpešto, odkoder dobivajo denar za protidržavno agitacijo na Slovaškem. — Omenjena nova madžarska stranka iz nedavne preteklosti je očitno vrlo dobro posvečena v tajnosti madžarskih opozicionalcev, da more s toliko gotovostjo na te odnose madžarske opozicije na Slovaškem do Budimpešte opozorjati.

— 160.000 železničarjev. Pri češkoslovaških železnih je nameščenih 160.113 oseb, in sicer v področju praškega ravnateljstva 36.849, v področju plzenskega rav-

Iz prosvetnega življenja.

LJUBLJANSKA DRAMA.

Javna produkcija gojencev dramatične šole. Sloviti igralec Talma pripoveduje v svoji studiji »Reflexion sur Lektine« o tem umetniku, da je bila zanj potrebna petindvajsetletna razvojna doba, predno je njegova umetniška pot dosegla svoj višek. Vsaka panoga umetnosti zaklepa v sebi nebstven, a vreden del rokodelstva. V te potreba šola. Izvanredni pojavi ne izpremenje dejstva. V splošnem ima igralec o sebi najtežjo sodbo. Objektivnost in individualnost je v tej panogi umetnosti tako ozko zdravje, da ustvaritelju tujih značajev in likov jemlje možnost vršiti odločilno kontrolo nad svojim lastnim umeštvanjem. Zato je težko hoditi vedno pravo pot. Mnogo se govori o nenadni gledališki »karjeri«. To srečo doseže le oni umetniški pojav, ki pride o pravem času na pravo mesto. To je lastnost onih, ki jih graja ne omaje in hvala ne pohujša. Rezultanta uspeha pa ostane: moč umetniških lastnosti, znanja in ustvarjalnosti domišljije. Kdor ne napreduje — ta zastaja, je geslo pravega igralca in umetnika sploh. Kar je prezgodno, preneha in preko razvoja dosegljivo — to ne ostane. Iz teh razlogov je tudi prvoten utis o začetniku-igralcu večina nemočnega za njegovo poznejši razvoj. Običajno se istovesti talent — s dilematizmom. Za razne duševne utise sprejemljive nature, inteligentni prijatelji gledališč, postanejo lahko takozvani »mislilci igralci«. Ker jim nedostaja lastne moči, samoniklosti — žive od vzvišenih vzgledov. V najboljsem slučaju dosežejo virtuosno tehniko in zalagajo gl. žališča z izvežbanimi rutinami in utilitateri.

Te misli se pojavijo pri javnih produkcijah gojencev dramatičnih ali drugih umetniških sol.

Javna produkcija gojencev naše drama-

tične šole je nekaka bilanca o delu in uspehu igralnega naraščaja. Nastopilo je 16 gojencev in gojenk z deklaracijami, raznimi monologji in s tremi sceničnimi nastopi (Shakespeare, Cankar). Nastopajoči so napravili resen utis, dobro solo (g. Šest in Li-pah), so presenetili z lepim nastopom in v splošnem niso kazali strahu. Nastupili so svoje stvari dobro. Začetniki je razodeval deklaratorski način predavanja, patos in pri scenah krizi in težave z rokami ter boji s samimi seboj. Seveda so se poznali še razni »vzori«, a nekaj gojencev vzbuja upravičeno nado za lep razvoj. Ecksteinova »Bajka o sreči« je bila deklarirana z mehkim, a pretinlim glasom. Čustva je dovolil. Nastop prijeten. Deklaracija je bila boljše kot Hermila v sceni.

Kette: Na očetovem grobu. Kulturna glas je še pomanjkljiva, grobit se bo šele. Prelepo Heinejevo pesem »Romanje v Kevlar«, smo čuli predanašano z izrazito artiklacio in inteligentnim glasom. Enoličnost je bil seveda splošen pojav. Z dobrim izrazom, jasno vokalizacijo in občutkom je bila deklarirana Zupancičeva »Dete čebila«. Priznanje pa zasluži predavanja Prešernove »Nuna in kanarček«, zlasti pa monolog lady Maebethove. Slednji je bil prinesen z močnim izrazom, lepim altom, z začetniškim, a prijetnim patosom. Oprostiti se bo »vzorov«. Temperamentno in plastično so se čuli Zupancičevi »Kvartopirici«. Utegne se pozneje razviti komični talent gojenca. Moči — sicer še neobdelane — je dovolil. Mortimerjev monolog je bil govorjen v preneglem tempu. Deklamatorsko. Notranji ožnji se spi.

Prešernovega »Ribiča« je bilo čuti prijetno. Gojenec je član ansambla in v priznanje mu je, da se ne čuti dalje ter se ne usloži v pozno malega vseznalca kot je žal pri nas navada. Ščasoma bo lahko uporabna moč: predpogoj so dati.

Mnogo obeta gojenka ki je prednašla Kettejevo pravljico »Kuzek in sultan«. Ima očitno veselje do stvari in dovolj naravne-

ga talenta. Pozna se ji šola. Učitelj so vidni skoro pri vseh. Ko se oprostijo vseh vplivov, tedaj bo izgovoriti jasno sodbo.

Deklaracija Prešernovega »Krst« in Brutov govor je šteli med najboljše stvari produkcije. Lepi, moški glasovi. Nekoliko začetniške srditosti more plemenite moči, je opaziti še vsepoved. Stereotipnost, dialektični govor (Zlodej) in podobno odpravi čas in izkušnje. Talent premagava vse.

Nežno je zvenela Grudnova »Lepa Vida«, ljubko »Pesem Marjetice«, predeklamatorsko, preveč na besede vezano pa Zupancičeva »Vesela pomladna epistola«. Uga-jala pa je čista izgovorjava. »Jurček-zidar« in »Oranža« so stvarice za bodočo naivko. V gojenki so te kal.

Scenični nastopi so prinesli manj uspehov. O samosvojlji tih seveda ni govora. Opaziti je bilo pa marsikako fino nujanso (Jacinta) in nekaj presenetljivega miru (nadučitelj v »Hlapcih«). Izrazitosti manj, volje mnogo!

Trud učiteljev se je izplačal. To je prvi resni začetek vzgoje naraščaja. Zajedno je bila ta produkcija račun o naših mladih igral-skih močeh in o zanimanju za igralski poklic sploh. Zanjega je mnogo. Dotok, potreben za pomladek je pripravljen in čaka prilike, da se udeležuje. Kar je dobrega, bo kljub težavam in trenutnim neuspehom obstalo. Nerabno odpade samo.

Publike je bilo mnogo, zanimanja ter odobravanja tudi. Smatrati je za vselej pojav.

— Javna produkcija gojencev konservatorija Glasbene Matice v Ljubljani. Ravnateljstvo konservatorija Glasbene Matice v Ljubljani priredi koncem šolskega leta 1922-23 v dvorani Filharmonične družbe javno produkcijo gojencev konservatorija Glasbene Matice v Ljubljani in sicer v sledečem redu: 1. Sobota, 25. junija ob 5, uri popoldne interna vaja. 2. Nedelja, 24. junija ob 8, uri zvečer I. javna produkcija. 3. Ponedeljek 25. junija ob 8, uri

zvečer II. javna produkcija. 4. Torek, 26. junija ob 8, uri zvečer III. javna produkcija. 5. Sreda, 27. junija ob 8, uri zvečer IV. javna produkcija, na katerih se bodo izvajale skladbe konservatoristov Josipa Brnobića in Zdravko Švikašiča. — V teh produkcijah nastopijo zrelejši in najzrelejši gojenki. Produkcije naj bodo jasno zrcalo sistematičnega glasbeno-vzgojnega dela naše Glasbene Matice. Ravnateljstvo in odbor vabita vse kroge, ki se zanimajo za glasbeni pouk, v prvi vrsti pa starše gojencev in gojence same, da posetijo te produkcije. Mladini je dovoljen vstop le v spremstvu staršev. Ravnateljstvo prosi vse posetnike, da opuste vsako odobravanje. V kritje strokov, pobirali se bodo pri vstopu v dvorano prostovoljni prispevki.

— Občni zbor Glasbene Matice v Ljubljani se vrši v ponedeljek, dne 9. julija 1923 ob 8, uri zvečer v pevski dvorani Glasbene Matice. Dnevni red: Otvoritev občnega zbora po predsedniku, poročilo tajnika, poročilo blaginje, poročilo pregledovalcev računov, volitve v odbor Glasbene Matice, predlogi in nasveti. Odbor vabi vse člane, kakor tudi prijatelje Glasbene Matice, da se občnega zbora v obilnem številu vdeležijo.

— Paul Valéry. P. Valéry, ki slove zlasti po svojih delih Eupalinos in Charmes, je dobil »slikarsko nagrado« s 15 glasovi od 19. Ta slovsitvena nagrada ima to posebnost da jo podeljuje odbor, sestavljen iz samih slikarjev. Najbrže bo pripadla njemu tudi velika literarna nagrada francoske akademije. Večina akademikov je baje že nasvetovala Valéryju, naj postavi svojo kandidaturo med »slikarke na pravkar izpraznjeni sedež Pierra Lotija.

— Popravek. V včeraj priobčenem »Pismu Srbinkin« popravljamo le siedečo opustitveno: mesto veliki bratski centralizem je brati bratski entuziazem (!). Mesto oljivi dar, je prav divji dar. In več drugega.

torej mož, o katerem pravijo, da je še najbližje politični koncepti g. Korošca, zlasti kar se tiče takozvane »avtonomije«.

Zdi se, da je g. Korošec padel v svojih političnih nazorih zelo globoko. Kar je še večerj povzdigoval v nebesa, proklanja danes, ne da bi se zavedal svoje lastne konfuznosti. Da, Avstrija je bila res »kulturna« država. Dala nam je vseh in vseh enk za narodne borce, kolikor se je nemški krvnikom zahotelo. Mi pa pravimo: Vsaka psovka in kleveta proti Srbom bo podvojila naše stremiljenje, da se ta sramota našega naroda popravi. — Slovenski narod bo preklical prejšiliste nesramno legitimacijo, ki daje g. Korošcu pravico do takega blatenja naših osvoboditeljev!

Inozemski glasovi o bolgarskem prevratu.

»Becki Magyar Ujság« (Dunaj). Organ strpljivih madžarskih emigrantov piše: Reakcionarna Evropa se veseli smrti Stamboliškega. Zakaj sovraži Evropa tega človeka, ki ni bil socialist in ki je nasprotno socialistične preganjal? Zato, ker ni izdal interesov svojega razreda, ko je prišel na vlado. Ni postal izdajalec seljakov, kakor Nagyiatad ali pa Witos. Ni postal gosposki kmet, ostal je navaden kmet. On je bil najizrazitejši in najzavešnejši seljski politik. Kot tak je uničil kapitalizem in ustvarjal je pacifistične interese seljstva. S svojim seljskim pacifizmom je zmagal nad koburškimi militarizmom. Zemlja in mir to sta bila glavna principa njegove politike. Radi tega je moral za časa vojne v zapor. Bolgarski fašisti, zbrani v makedonskih organizacijah, in oficerji so ga sovražili, ravnotako tudi reakcionarna inteligenca. Postal je fanatik svoje stranke in to je bil vzrok njegovega padea. Postal je enostranski človek. Kljub vsem njegovim pogreškam je bil simpatični politik, borec in nepriljen militarizmu. Danes vladajo v Bolgarski avanturisti...

Mariborski občinski svet.

Maribor, 22. junija.

Nocoj se je nadaljeval dnevni red zadnje občinske seje. Uvodoma je poročal župan o anketi, ki jo je sklical trgovski gremij v zadevi avtomatične telefonske centrale, za katero se poteguje Maribor iz nemških reparacijskih dajatev. Na zadnji anketi je bil izvoljen odbor, kateremu predseduje župan. Naloga odbora je, da se ukrene vse potrebno, da se zagotovi ta centrala Mariboru, ker se tudi mesto Sarajevo poteguje zanjo. V ta odbor je bil delegiran kot zastopnik občinskega sveta občinski svetnik Roglič.

Župan zavrača nato očitke občinskega svetnika dr. Leskovarja, ki mu je očitil, da je on kriv nerednosti, ki so se vršile na magistratu ter mu tudi očitil dalje nekorektnosti v zadevi magistratnega uradnika Ježa, ki je dobil od župana zapisnik tajne seje in na njegovo podlagi vložil proti dr. Leskovarju tožbo zaradi dejanj, ki mu jih je imenovan očitil v tajni seji. Župan omenja, da je bil z izročitvijo tega zapisnika tudi dr. Leskovar sporazumen. Tej trditvi ugovarja dr. Leskovar, češ, da ga je župan postavil pred gotovo dejstvo in ga ni še le vprašal za njegovo mnenje. Na zahtevo občinskih svetnikov je bila debata zaključena.

Mariborski novinarski klub se je v zadevi novinarskega kongresa, ki se ima 5. in 6. avgusta t. l. vršiti v Ljubljani, nameravajo novinarji posetiti Maribor, obrnil na občino za prispevanje k sprejemu. Na predlog občinskega svetnika Rogliča je občinski svet načeloma dovolil tri tisoč dinarjev prispevka za sprejem novinarjev, dočim naj bi ostanek stroškov prevzele druge korporacije. Nadaljuje se debata glede gostilniškega vrta, ki bi ga želel napraviti lastnik grajske kleti na trgu Svobode. Občinski svetnik dr. Sernece predlaga, naj se prošnji ugodi in naj se z najemnikom sklence pogodba za dobo petih let proti letni najemnini tri tisoč dinarjev. Predlog je socialistična večina proti glasovom demokratov in narodnih socialistov odklonila, dočim so se klerikalci vzdržali glasovanja.

Nato je l. odsek poročal o sprejemu nekaterih proslavcev v občinsko zvezo, kakor tudi o zvišanju plač nastavljenec mestnega pogrebnega zavoda. Občinski svetnik Bahun omenja, da ravnateljstvo zavoda ni podalo točnega in objektivnega poročila, kar se tiče plač nastavljenec ter je svoje trditve podpril z raznimi podatki. Dr. Jerovšek predlaga, naj se razprava o predmetu odloži do prihodnje seje, da se morejo nabaviti uradni podatki glede sedanjih plač. Med njim in občinskim svetnikom Bahunom pride vsled tega do živahnega prepiranja. Bahun očita dr. Jerovšku, da je sovražnik delavstva. Nato je bil sprejet predlog dr. Jerovška z dostavkom, da se povišanje plač izvrši kasneje.

Drugi odsek je podal nato revizijsko poročilo o mestnem električnem podjetju. Navajajo se nedostatki, ki bi jih bilo treba čim prej odpraviti. Ravnar vsega podjetja je volni material, ki bi bil potreben poravnave obnove. Med drugim je potrebna tudi izmenjava raznih drogov, kakor tudi druga napeljava daljnovoda čez Dravo, ker bi se v slučaju popravil preprečila nevarnost, da ostane mesto brez luči in električnega toka.

Po 10. uri je bila javna seja zaključena, nakar se je pričela in nadaljevala tajna seja.

Dnevne novosti.

— Opozorjamo na jutrišnji števil-ko »Jutranjih Novosti«, ki bo vsebovala med drugim aktualne politične in gospodarske članke, nadalje: Fr. Weber, Problem spoznavanja in zmote (I. del); Pokojninsko zavarovanje privatnih nameščencev, Preporod drame v Franciji; lepe in zanimive podlistke: Pod polnočnim solncem, Večer, Ljubzen v čipkah itd.; Dr. E. Gyn: Meta-psihizem in spirizem. Nadalje bo vsebovala kakor običajno »Zanimivosti in drugo zabavno čtivo.

— Vidovdanska proslava. Vidovdan se bo praznoval v vseh solah naše kraljevine na svečan način. V vseh krajih naše države se vršijo velike priprave za kar najlepšo proslavo tega dne. Sokolski nastopi, koncerti in zabave bodo izpolnile sporede raznih svečanosti. Tega dne se bodo vršile v vseh cerkvah svečane zadušnice za junake, ki so padli za narodno in državno njeno.

— Nagradni slovenski arhitekti. Pred kratkim je razpisala uprava mesta Karlovac natečaj za regulacijske načrte za mesto Karlovac. Natečaj je se udeležilo tudi nekaj slovenskih arhitektov, ki so dosegli lep uspeh. Prve nagrade ni dobil nihče, drugi pa se prisojijo slišatelju arhitekture Janju Omahnu iz Ljubljane in arhitektu Joži Jelencu, prof. na obrtni šoli. Nadalje je dobil nagrado tudi H. Pajer. Trejto nagrado sta dobila arhitekt Vlad. Subić, prof. na obrtni šoli v Ljubljani in inž. Josip Zupančič iz Zagreba.

— Ferdinand Roš t. Včeraj jutraj je po daljši bolezni umrl v Hrastniku g. Ferdinand Roš, bivši štaterski deželni poslanec in dolgoletni hrastnik. Njegovi vztrajnosti se moramo zahvaliti, da je iztrgal običajno izpod vpliva Nemcev, ki so žrtvovali v svoje raznarodovalne svrhe ogromne vsote. Ko se je pojavil na štaterskem narodni pokret, ni niti za trenutek premisljal, da ne bi dal na razpolago svojih sil in čisto tuj sredstev za zavišeno domovinsko idejo. Zgolj iz zavesti, da oslabi svoje nasprotnike, je čisto nastopil kot kandidat za državnozbornske volitve. Domovina, za katero se je nesebično žrtvoval, mu bo ohranila trajen spomin.

— Odlikovanje zaslužnih gasilcev. Si- noči ob pol 6. uri je g. Župan dr. Perič izročil dvema zaslužnim gasilcem, g. Tomažiču in Pertekliju ob nayoč- nosti številne gasilske deputacije meščanski diplomati za njuno 40 letno delovanje na gasilskem polju. V svojem lepem govoru je proslavil njuno delovanje in delovanje gasilstva sploh. V imenu društva in v imenu jubilarov se mu je zahvalil društveni na- čelnik Janko Hojan.

— Kongres profesorjev. V Sarajevu se vrši v dneh od 5. do 7. julija kongres profesorjev iz cele kraljevine. Prometno mi- nistrstvo je dovolilo za udeležence kongresa polovično vožnjo.

— Profesorji neslovanke narodnosti. Vsi profesorji in učitelji naše kraljevine, ki niso slovanke narodnosti morajo naknadno polagati prof. in učiteljske izpite, drugače ne smejo ostati na svojih dosedanjih služ- benih mestih. Izpiti se bodo vršili koncem sep- tembra t. l.

— Zrelostni izpiti na dr. ženskem učiteljskem v Ljubljani so se vršili pod pred- sedvom g. univ. prof. dr. K. Ozvalda od 13. do 19. junija. Prišlo se je 52 kandidatkin IV. letnika in 3 privatistkinje. Zrelost za osnovne šole se je priznala 48 kandidat- njam, in sicer zrelost z odliko 19, zrelost pa 29 kandidatkinjam; ponavljalni izpit se je do- volil 6 kandidatkinjam, 1 kandidatkinja (pri- vatistkinja) pa je med izpitom odstopila. Spr- čevalo zrelosti so prejele: Ambrožič Roža, Andrejka Katarina (z odliko), Benedičič Vi- da, Bohte Stanislava (z odliko), Bolha Roza, Bulovec Marija (z odliko), Česnik Leopold- ina (z odliko), Dežman Vida, Dokler Bog- lana (z odliko), Doviak Marija (z odliko), Faganel Miroslava, Frank Marija, Globok- nič Marceda, Grum Ljudmila (z odliko), Gu- zeli Sonja (z odliko), Janežič Barica, Jane- žič Dora (z odliko), Jeglič Ana, Kastelic Ma- riya, Kavce Marija, Kavsek Franciška (z od- liko), Konec Alojzija (z odliko), Koruš Ma- rilda (z odliko), Korjek Ana, Lenčec Iva, Li- povšek Nuša (z odliko), Lipovšek Slava, Lorber Angela, Milavec Josipina, Mozetič Jelica (z odliko), Novak Cecilija, Pavčič Da- nica, Pavčič Lea, Penko Pavla, Pinnat Tere- zija (z odliko), Podboj Marija (z odliko), Poljanec Stanislava (z odliko), Podboj Ma- riya (z odliko), Poljanec Stanislava (z odliko) hudi z nemškega učnega jezika), Pucelj Iva, Rainer Meta, Rojnik Elizabeta Ruzelj Zora (z odliko), Sikošek Danica, Smerdelj Marija, Stofla Vida, Suligoj Sava (z odliko), Trtnik Marija, Urbančič Marija in Urbine Ana.

— Sprejem v armado. »Službene No- vine« z dne 21. junija objavljajo ukaz, s ka- terim je sprejeto večje število oficirjev biv- še avstro-ogrske vojske.

— Rok za nošenje konjeniške uniforme. Vojno ministrstvo je izdalo ukaz, da smejo nositi konjeniški oficirji rumeno uniformo najkasneje od 24. aprila 1924. Po tem roku to morajo zamenjati s staro-modro uniformo.

— Poštna zveza Krško—Novo mesto. Od 18. t. m. odhaja poštni avtomobil iz Kr-škega ob 7. uri ter prihaja v Novo mesto ob 9. uri 30 minut. Iz Novega mesta se vra-ča ob 12. uri in prihaja v Krško ob 14. uri 30 minut.

— Otvarjanje trgovin ob nedeljah. Mini- strstvo za socialno politiko je vprašalo vse- trgovske zbornice za mnenje glede otvar- janja trgovin ob nedeljah dopoldne v mestih izpod 10.000 stanovalec. Ministrstvo za so- cijalno politiko bo izdalo te dni v sporaz- umu z ministrstvom za trgovino in indu- strijo seznam vseh mest, v katerih bo do- voljeno odpirati trgovine tudi ob nedeljah in sicer največ za dve uri.

— Ukinitve prometne inspekcije v Vel. Bečkerek. Prometno ministrstvo je izdalo odlok, po katerem se s 1. julijem ukine pro- metna inspekcija v Vel. Bečkerek. Njen de- lokrog se prepusti oblastni direkciji v Su- botici.

— Stavka mornarjev. V četrtek, dne 21. t. m. se je začela stavka na vseh ladjah Jadranske plovbe v dalmatinskih in hr- vatskih Primorju. Mnogo gostov, ki so ho- teli potovati na jug, ni dobilo prostora in ni vedelo, kam naj se obrne. Lastniki ladij se pogajajo z mornarji in kapitanji. Vsem, ki so člani »Saveza Pomoraca«, je bila na vseh ladjah odpovedana služba. Ljudstvo je na strani mornarjev in kapitanov, ki so tako bedno plačani, da jim ni mogoče vzdr- ževati svojih obitelji. Mornarji imajo mese-

čne plače do 500 dinarjev, kapitani pa do 1200 dinarjev, a si morajo svojo službeno obleko nabavljati sami. Lastniki ladij so pred kratkim silno povišali cene za prevoz potnikov in blaga, o zahtevah svojih na- meščencev pa počejo ničesar slišati.

— Nenavadno odlikovanje. Liga društva Rdečega križa je odlikovala bolniško stre- žnico srbskega Rdečega križa Anko Gjurović za naitingel-redom. Ta red je ustanovila bi- ška japonska cesarica in se podeli vsako leto samo eni osebi.

— Pri ravnatelstvu državnih dobro- delnih zavodov v Ljubljani se razpisuje mesto asistenta na zavodu za oskrbo umob- olnih na Studencu s prejemki IX. činov- nega razreda državnih uradnikov. — In- teresenti se opozarjajo na razpis v Uradnem listu.

— Razpis zdravniške službe. Zdrav- stveni osek za Slovenijo v Ljubljani razpi- suje službo okrožnega zdravnika za zdravstveno okrožje St. Jurij ob južni že- leznici. — Interesenti se opozarjajo na raz- pis v »Uradnem listu«.

— Traikantom je pod kaznijo prepove- dano oddajati tobake izdelke vsake vrste otrokom in mladini (osebami, ki niso še pre- koščile 17. leta). Na to prepoved se opo- zarjajo v interesu pobijanja nikotinizma med mladino trafikanti in občinstvo. Kadilci naj torej ne pošiljajo otrok in mladine po tobak, ker morajo trafikanti ne glede na to odkli- niti izdajo tobaka takim osebam.

— Kaznovanje krivcev v aferi Hacker. Državni svet je potrdil vse kazni, ki jih je izrekel finančno ministrstvo nad krivci v aferi Hacker & Co. S potrditvijo teh kazni pa je potrjen in uzakonjen pravilnik za poslovanje z valutami in devizami. Kakor je že znano, so nekateri osporavljali pravil- nik in možnost kaznovanja po njem.

— Resnici na ljubo. Nepozabljeni naš klasi- k Frau Eriavce piše v svoji strokovnjaški knjigi »Domace in tuje živali v podobah« o kavki med drugim tudi tole: »Je vse, kar se da prebaviti. Rada tndi piše jajca in zate- gadelj stikuje za pičljimi gnezdi... V Ljub- ljaški Zvezdi je sila dosti kavk, ki s svo- jim neprijetnim vresčanjem in nesnago ob- činstvo nadlegujejo, a ljubkih pevcev-kriv- lincev je slišati od leta do leta manj. A kaj čuda, ko jim kavke pomladi večino zaro- da, pokončajo, pozimi pa natošeno ptičjo pičo požrešna črna drhal lačnim škinkav- cem, strnadom in senicam izpred kuhna pozoblje. Po vsem tem so kavke našim naj- ljubšim pticam-pevkam skozi leto in dan v veliko škodo. Zato z veseljem pozdravlja- mo preganjanje nadležnih in kvraljivih kavk iz naše, ljubljanske občinstvo toll priju- bljene Zvezde.

— Streljanje na Gradu. V soboto, dne 23. junija 1923 se vrši ob 4. uri dopoldne ponovno polkovsko streljanje s topovi na ljubljanskem gradu, ker je zadnja polkov- šnja pokazala nekatere nedostatke. — Me- sini magistrat.

— Pojasnilo. Davorin Žnidaršič, višji stražnik v pokolu ni identičen s sumljivim stražnikom Žnidaršičem v Siskli, ki je bil radi tatvine obsojen na šest dni zapore.

— Razne nezgode. Cuderman Ivan, sin posestnika v Predoslihi pri Kranju, se je pri streljanju z mošnjakom obstrlil v desno roko. — Smrke Adolf, kolar v barutani v Kamniku si je pri delu poškodoval levo oko. — Čurk Josip, sin posestnika iz Drežnic pri Kočevju, je padel raz drevesa ter si pri padcu zlomil desno nogo. — Kepec Fr., sina kočarja, je pri košnji 16letna posest- nikova hči, Ivanka Grad, po nesreči s ko- so vrezala v levo nogo.

— Nepredviden kolezar je podrl na Šentjakobskem trgu, vogal Rožne ulice in Zabjaka, 9 letno deklico, da je obležala ne- zavezna in so jo odpeljali v bolnico.

— Tat v gledališču. Iz lože opernega gledališča je bil ukraden 20. t. m. zvečer, črn dežnik, vreden 400 Din.

— Čestni rop. Neznani, približno 24 let- čedno oblečen moški, je napadel predsmo- čnem okoli 10, ure zvečer pri Dolgem mo- stu pri Kozarjari tesarja Matevža Brenciča iz Rovt. Vzel mu je listino, v kateri je imel 10 bankovcev po 100 Din, plačilni li- stek bolniške blaginje in prošnjo na žu- panstvo Rovt.

— Ukradeni kolo. Izpred Keršičeve gostilne v Siskli je bilo ukradeno trgovcu Rudolfu Oroszyju kolo, znamke Puch, št. 165.418, črno, vredno 4000 Din.

— Smrtni padeč. Marija Jerančič, za- sebica v Mostah, je padla raz stopnic svo- jega podstrešnega stanovanja. Žena je ob- ležala pod stopnicami, kjer so jo šele drugi dan našli in prepeljali v bolnico. Žena je vsled poškodb v bolnici umrla.

— Na Lipnici je nekdo ukradel posest- niku Blažu Lotriču novo, rjavo suknenno obleko in nov zamaščen klobuk. Njegovemu hlapcu pa je odnesel par novih čevljev. — Skupna škoda znaša 3000 Din.

— Izgnan je iz naše države za nedo- ločen čas kot nadležen tujec Oton Perko, knjigovodja, doma iz Grada.

— Kranjske novosti. Godba in dru- go. Po vojni se je zunanja slika mestnega življenja dokaj izpremenila, kajti vsled br- zega in splošnega povzdiga kupčije je v splošnem opaziti večjo živahnost na ulici ne samo po številu ljudi, ampak v tempu korakov, ki je postal hitrejši in nervoznej- ši, in bo morda postal še velikomesten. Člo- vek se kot pravi bogaboječ Anglež odda- hne samo ob nedeljah. Tudi tedenski tržni dnevi, ki so bili pred vojsko večkrat na- ravnost klavni, privabijo redno toliko kmetskega prebivalstva, da se vse tare ob stojnicah in v trgovinah. Izginilo je nekda- nje lenarjenje, izgnila je romantična plat in je nastopila šablona, ki nas vedno bolj meje in nivelira. Zato bi bilo v tem proza- čnem vzduhu občinstvo prav hvaležno, ako bi se spet odzivilo pri promenalni kon- certi godbe prostovoljnega gasilnega in re- ševalnega društva, katera je pred kratkim žalibog za en sam dan nenadoma nastopila v dosti popolni zasedbi in v ličnih unifor- mah, tako da je že vsililo marsikako ra- hlo upanje, in katera se je potem zopet ra- vnotako razšla. Da ne bo kakšnega nespo- razuma, takoj ugotovimo, da dobro vemo, kako se trudi odbor, da bi omogočil delo- vanje godbe, katere vzdrževanje je zdru- ženo s silnimi težavami. — Izrazilim smo srčno željo, da zopet enkrat slišimo našo godbo.

— Celjske novosti. Ljudsko vse- ničilišče je imelo v sredo zvečer v ri- salnici meščanske šole svoj občni zbor. Go- spod predsednik vl. sv. Lilek je podal po- ročilo o dozdajnem delovanju Ljudskega vseučilišča, gđc. blaginčarka o njega pre- moženjskem stanju itd. Razpravljalo se je tudi o njega bodočem delovanju, s katerim se zopet prične v jeseni. Pri odborovih vo- litvah je bil povečini zopet izvoljen stari odbor z vladnim svetnikom g. Lilekom kot

predsednikom. Obisk obč. zbora je bil pičel in je pokazal, da vlada za to važno insti- tucijo premalo zanimanja, to pa posebno tudi med onimi, ki so si vzeli v zadnjem času za dolžnost s časnikarskimi poročili kri- tizirati delovanje, kadar bi se pa mogli v ve- liki množini javno pokazati in kritizirati pred merodajnim forumom delovanje ali nedelovanje, se pa raje skrlijejo. — Pred- časni zaključek pouka. Mestni magistrat je v soglasju s sanitarno oblastjo odredil, da se vsled širjenja škrlatice pred- časno zaključi šolsko leto na deški in de- kliski mestni osnovni šoli in na dekliski osnovni šoli zavoda šolskih sester. — Vre- me je pri nas še vedno deževno in hlad- no. Okoličani se pritožujejo, da deževje in hlad škodujeta rasti in razviku kultur na polju in tudi sadnemu drevju. Vse že željno pričakuje solnčnega, toplejšega vremena.

— Mariborske novosti. Razstav- ljalni odbor industrijsko-obr- ne vzorčne izložbe v Mariboru je imel v četrtek 21. t. m. v Narodnem domu svojo generalno sejo, katere so se udele- žili zastopniki iz raznih krajev Slovenije. Izvoljeni so bili razni organizatorni osek, ki bodo vodili pripravljala dela za razsta- vo. Veliko vsestransko zanimanje za raz- stavo nudi javnost, da bo imela prireditel- povolen uspehi. — V nedeljo 24. t. m. ob 10. uri dopoldne se vrši v Puntigamski go- stilni v Minski ulici zborovanje onih članov gradbene zadrage južne železnice, ki se nahajajo v Jugoslaviji in one, ki bivajo v Avstriji, kakor tudi vo- litev odbora, ki bo izvedel likvidacijo. — V soboto 23. t. m. ob 8. uri zvečer priredi gospa Brand-Pelikanova v mali Götzo- vi dvorani koncert, pri katerem so- delujejo njeni učenci. — Vodstvo obr- ne nadaljevalne šole obvešča vse delodajalce, da se nahajajo spričevala za njihove vajence, oziroma vajenke pri mest- nem šolskem svetu na Slomskem trgu, kamor naj pošljejo mladino po nje. — Za sprejem v prvi razred državne gimnazije se pričnejo sprejemni izpiti v soboto 30. junija ob 10. uri dopoldne. Vpisovanje se vrši od tega dneva vsak dan.

— Novo šolsko leto na vinarjih in sadjarjih šoli v Mariboru se prične 15. sep- tembra t. l. — Pred kratkim je bil v Kr- čevini ustreljen stekel pes rujaev barve in kratke dlake, ki se je priklatil iz Sv. Petra v bližino okolice mesta ter ogri- zel več psov. Iz razloga javne varnosti in pobijanja stekline je bilo vsled tega odre-jeno, da se morajo pokončati vsi psi v ob- činah Sv. Peter, Leifersperk in Krčevina. — V četrtek 21. t. m. opoldne so se na Glavnem trgu splašili nekemu vo- jaku konji, ki so vozili meso za voja- štvo. Ker so se konji z naglico obrnili iz svoje smeri, je pri tem padel iz voza vojak- voznik in neki podčastnik. Slednji je dobil pri padcu take notranje poškodbe, da je obležal nezavesten in so ga morali prepe- ljati v bolnico. — V četrtek 21. t. m. so se mudili v Mariboru trije gospodje iz Kočev- ske okolice, ki so prišli v Bühlovo zvonar- no naročiti nove zvonove. Sklenjeno po- godbo so praznovali na to pri dobri kapljici. Zvečer so jo gospodje že pre- čez razpoloženi primahali v »Veliko kavar- no«. Ker pa se je ta že ob 1. uri zjutraj zaprla, so se gospodje zatekli še v sosed- ni bar. Tam se je enemu izmed njih pri- poslavljanju iz prilaznih prostorov po 1. uri zjutraj dogodilo, da ni mogel več razloče- vati vrat ob balkonske ograje in je kar čez balkon strbunknil na tlak pod balko- nom. K sreči se mu ni nič hudega pripetilo, tako da so vsi trije gospodje, ki jih je ta dogodek nekoliko iztremil, z lastnimi zdru- ženimi močmi zaladrali proti domu. — Te dni so bile zopet aretirane štiri osebe in sicer dva moška in dve ženski, ki so v zvezi s tatinskimi družbo, katere je že pod- ključem. Sumi se, da je še nekaj oseb, ki spadajo v to družbo, na prostem.

— Maturanti leta 1913 državne gimna- zije v Mariboru se zberejo dne 9. junija ob 8. uri zvečer k desetletnici mature v restav- raciji mariborskega Narodnega doma. K to- mu večeru so iskreno vabljeni vsi bivši S. a in b, kakor tudi gospodje profesorji. Tovari- ši izven Maribora naj priljavijo svojo udeležbo na naslov podpisane, da se v slučaju večje udeležbe skriji za prenočišča. Miloš, Vain- nik, koncipient pri dr. Müllerju v Mariboru, Aleksandrova cesta.

— Lovci Kamena šol za divjačino se dobi pri g. Edvardu Dolenc, trgovcu v Kranju, ali pa pri Žitnem zavodu v Ljub- ljanu. — Slov. lovsko društvo v Ljubljani je določilo enotno ceno snjakovemu mesu v mesecih junij, julij in avgust na 25 Din za kilogram. — Slov. lovsko društvo.

— Od Prve in edine strokovne šole za strojeplasje in stenografijo, Ant. Rud. Legat, Maribor. Dela k zopetni otvoritvi šole na- predujejo jako hitro. Vsi rokodelci so popol- nomu zaposleni, da dovedejo veliko in kras- no učno dvorano svojemu namenu. Šola se opremi popolnoma novo in moderno, ter bo- de nekaj dni pred otvoritvijo brezobvezno razstavljena občinstvu (Vrazova ulica št. 4, blizu realke). Priporoča se, vpisovanja izvr- šiti že sedaj, ker se prijave za stenografijo po 2. juliju ne bodo vpoštevale. Da se obisk šole vsakomur omogoči, se je stavil učni honorar na 8 Din pro uro, vsota, ki je gotovo jako zmerna. Za invalide in uboge učence je predvideno znižanje šolnine. Vpi- sovanji in pojasnila dnevno v trgovini s pisalnimi stroji Legat, Maribor, Slovenska ulica št. 7, telefon 100.

— Kino Matica. Kakor smo zvedeli, se s 1. julijem zopet otvori »Kino Matica«, ki je bil precej časa radi tehnične preureitve zaprt. Upravo nanovo preurejenega kina prevzame uprava »Kino Tivoli«.

— Jutri v nedeljo se vrši tombola Go- sposvetskega Zvona. Kupujte srečke, ki se razprodajajo po dva dinarja v ljubljanskih trafikah. Glavni dobitki so deloma razstav- ljeni ter so zelo lepi in času primerni, po- sebno voz, naložen z bogatimi živilji. Poleg tega je še 50 činkvinov in 70 kvatern. Nihče naj ne zamudi te ugodne prilike! — Odbor Gosposvetskega Zvona.

— Jutri v nedeljo se vrši tombola Go- sposvetskega Zvona. Kupujte srečke, ki se razprodajajo po dva dinarja v ljubljanskih trafikah. Glavni dobitki so deloma razstav- ljeni ter so zelo lepi in času primerni, po- sebno voz, naložen z bogatimi živilji. Poleg tega je še 50 činkvinov in 70 kvatern. Nihče naj ne zamudi te ugodne prilike! — Odbor Gosposvetskega Zvona.

— Jutri v nedeljo se vrši tombola Go- sposvetskega Zvona. Kupujte srečke, ki se razprodajajo po dva dinarja v ljubljanskih trafikah. Glavni dobitki so deloma razstav- ljeni ter so zelo lepi in času primerni, po- sebno voz, naložen z bogatimi živilji. Poleg tega je še 50 činkvinov in 70 kvatern. Nihče naj ne zamudi te ugodne prilike! — Odbor Gosposvetskega Zvona.

— Jutri v nedeljo se vrši tombola Go- sposvetskega Zvona. Kupujte srečke, ki se razprodajajo po dva dinarja v ljubljanskih trafikah. Glavni dobitki so deloma razstav- ljeni ter so zelo lepi in času primerni, po- sebno voz, naložen z bogatimi živilji. Poleg tega je še 50 činkvinov in 70 kvatern. Nihče naj ne zamudi te ugodne prilike! — Odbor Gosposvetskega Zvona.

— Jutri v nedeljo se vrši tombola Go- sposvetskega Zvona. Kupujte srečke, ki se razprodajajo po dva dinarja v ljubljanskih trafikah. Glavni dobitki so deloma razstav- ljeni ter so zelo lepi in času primerni, po- sebno voz, naložen z bogatimi živilji. Poleg tega je še 50 činkvinov in 70 kvatern. Nihče naj ne zamudi te ugodne prilike! — Odbor Gosposvetskega Zvona.

— Jutri v nedeljo se vrši tombola Go- sposvetskega Zvona. Kupujte srečke, ki se razprodajajo po dva dinarja v ljubljanskih trafikah. Glavni dobitki so deloma razstav- ljeni ter so zelo lepi in času primerni, po- sebno voz, naložen z bogatimi živilji. Poleg tega je še 50 činkvinov in 70 kvatern. Nihče naj ne zamudi te ugodne prilike! — Odbor Gosposvetskega Zvona.

— Jutri v nedeljo se vrši tombola Go- sposvetskega Zvona. Kupujte srečke, ki se razprodajajo po dva dinarja v ljubljanskih trafikah. Glavni dobitki so deloma razstav- ljeni ter so zelo lepi in času primerni, po- sebno voz, naložen z bogatimi živilji. Poleg tega je še 50 činkvinov in 70 kvatern. Nihče naj ne zamudi te ugodne prilike! — Odbor Gosposvetskega Zvona.

— Jutri v nedeljo se vrši tombola Go- sposvetskega Zvona. Kupujte srečke, ki se razprodajajo po dva dinarja v ljubljanskih trafikah. Glavni dobitki so deloma razstav- ljeni ter so zelo lepi in času primerni, po- sebno voz, naložen z bogatimi živilji. Poleg tega je še 50 činkvinov in 70 kvatern. Nihče naj ne zamudi te ugodne prilike! — Odbor Gosposvetskega Zvona.

— Jutri v nedeljo se vrši tombola Go- sposvetskega Zvona. Kupujte srečke, ki se razprodajajo po dva dinarja v ljubljanskih trafikah. Glavni dobitki so deloma razstav- ljeni ter so zelo lepi in času primerni, po- sebno voz, naložen z bogatimi živilji. Poleg tega je še 50 činkvinov in 70 kvatern. Nihče naj ne zamudi te ugodne prilike! — Odbor Gosposvetskega Zvona.

— Jutri v nedeljo se vrši tombola Go- sposvetskega Zvona. Kupujte srečke, ki se razprodajajo po dva dinarja v ljubljanskih trafikah. Glavni dobitki so deloma razstav- ljeni ter so zelo lepi in času primerni, po- sebno voz, naložen z bogatimi živilji. Poleg tega je še 50 činkvinov in 70 kvatern. Nihče naj ne zamudi te ugodne prilike! — Odbor Gosposvetskega Zvona.

— Jutri v nedeljo se vrši tombola Go- sposvetskega Zvona. Kupujte srečke, ki se razprodajajo po dva dinarja v ljubljanskih trafikah. Glavni dobitki so deloma razstav- ljeni ter so zelo lepi in času primerni, po- sebno voz, naložen z bogatimi živilji. Poleg tega je še 50 činkvinov in 70 kvatern. Nihče naj ne zamudi te ugodne prilike! — Odbor Gosposvetskega Zvona.

Iz raznih krajev naše kraljevine.

— Toča v požestkem okraju. Listi poro- čajo, da je padala te dni v okolici Naše de- bela toča, kakršne ne pomnijo niti najstarej- ši ljudje. V šestih občinah je uničena četrtina žetve.

— Svojevrsen človek je neki Rudolf Čuplič, ki ga je te dni aretirala zagrebška policija. Možakar ne zna za svojo starost. Vse samo toliko, da je bil že enkrat ože- njen in, da se je kmalu po poroki ločil. — Ker ni mogel živeti brez ženske, se je vno- vič poročil, kajti njegova sedanja žena ni hotela živeti z njim samo v nedovoljenem razmerju. Rudolfu so našli eno leto starega na nekem kraju in ker niso vedeli za nje- govo ime, so ga ponovno krstili. Tako je bil dvakrat krščen, dvakrat oženjen in želi sa- mo še, da bi tudi dvakrat umrl, kakor se je sam pred policijo z nasmehom izrazil. Enkrat pa se bo vendarle moral zagovar- jati radi dvoženstva.

— Eleganten slepar. V Titlu v Vojvo- dini so te dni zaprli zelo elegantnega tr- govca Mrkušica iz Šajkača, ker je ukradel na postaji tovrstni list lastne pošiljave jaja. V tovrstnem listu je popravil števil- zabojev in je nato pošiljatev prodal neki trvdki v Subotici za 140.000 kron. Pri za- siljanju je Mrkušič priznal svojo sleparijo in se zagovarjal, da je potreboval denar za nabavo novih oblek in čevljev.

Novosti iz Primorske.

— Zaplemba ponarejenih bankovcev. Tržaška policija je prišla v nekem hotelu nekega trgovca, o katerem je sumila, da razpečava ponarejene bankovce. Pri pre- iskavi so res našli tri ponarejene tisočirske bankovce, naker je bil moč aretirati. Ven- dar pa je dokazal, kje je dobil denar, o ka- terem je bil trdno nverjen, da je pravi.

— Trojčiki. 35 letna kmetica Antonija Prašnik iz Predenika pri Dolini je porodila te dni v tržaški porodišnici trojčke žens- kega spola, ki so vsi popolnoma zdravi.

— Sleparje ženske po primorskih kra--jih. Po raznih krajih se klatijo elegantno obložene ženske in se izdajajo, da obisku- jejo grobove junakov. Kakor izgleda, pa so jim grobovi je postranska stvar in se bolj brigajo za svoje želodce in žepce. Tako ste napravili dve taki »dame« pri nekem gostil- ničarju v Siličanu za 500 lir dolga in se končno odpeljali v neznan smer. Sleparice se pojavljajo tudi pri raznih tržaških za- sebniških, kjer si pomnožujejo svojo priljago z ukradenimi rujami in drugo obleko. Oblasti jih pridno zasledujejo.

Šolstvo.

— Sprejem učencev v I. razred ljub- ljaških srednjih šol za šolsko leto 1923/24 na I. dr. gimn., dr. realni gimn. (Poljan- ska cesta), dr. real. gimn. s slov. in nem- škimi učnim jezikom in dr. realki bo vpi- sovanje v nedeljo dne 24. junija 1923 ob 8. do 12. ure. Učenci naj se prijavijo v spremstvu staršev ali njih namestnikov, ter naj prinese s seboj krstni list in obiskoval- no spričevalo zadnjega razreda ljudske šole. Zunanji učenci se lahko zgledajo tudi pismenim potom. Sprejema preskušnja se prične v sredo dne 27. junija t. l. točno ob 8. uri zjutraj.

Dopisi.

— Tržič. Navadno tožijo dopisniki nad- pomanjkanjem za dopise primerne snovi. Trščanu tega ni treba. On ima vedno dosti novic, to pa takih, ki zanimajo šiiri slo- venski svet. Prireditev in to prvovrstnih je toliko, da bi bilo priporočljivo vsako leto objavljati točno, nepristransko bilanco drobnega kulturnega dela. Tedaj bi videli, da ima mali Tržič štiri gledališke odre, ki pridno delajo, da je toliko in takih priredi- teljev polno. Vsem pa bo krona letošnje in koncu nagibajoče se sezone blagoslovljenje motorne brigadne prostovoljnega gasilne- ga društva dne 29. junija t. l. na Petrovo. Vse je na nogah. Dela od jutra do večera, pripravila za lakoto i žefjo, za pamet i za- met, smeh i jok, zabavo i žalost. Svoje vi- soke cilje človečnosti izkuša gasilec doseči s premagovanjem samega, z ljubeznijo do bližnjega. Česa pa nam je danes najbolj treba? Gotovo dobre, medsebojne se iskre- no ljubeče družbe. Da se taka družba usta- ri, je to naloga gasilcev, ki morajo gasiti nesamo resničen ogenj, temveč tudi ogenj strasti, sovraštva, da tako prerode družbo.

— Slovenska Bistrica. Tudi pri nas je izredno veliko zanimanja za »proslavo trez- nosti«. Namerava se ustanoviti velikopole- znega organizacija takoj prvo nedeljo na- videžu pri Vehovarju, kjer čakajo posebno vete- čane člane že vsa častna mesta. Za »treznost« Slov. Bistrico se smatra ta akcija kot velika pridobitev.

— Ptič. Lidsko leto je mestni svet so- glasno določil uradne ure za mestni urad- slične onim državnim in drugim narodom. Letos je pa socialistični župan samovoljno premenil te uradne ure in jih določil, brez- ozira na mestni svet, ob 8.—12. Splošno se- opaža, da je postal soc. župan samodreč. Mest. svetu predlaga v odobritev le ma- lenkosti. Večje reči sklepa sam. Ako potre- buje kakšna uboga stranka, stantujoča v mestni hiši, malenkostno popravilo, pride to pred mestni svet ter se debatira po cele ure, končno pa se ne vpošteva sklepa. Ako pa potrebujejo mesarji v stari vojašnici ve- lik prostor, ali g. M. T. svoj prostor za novo trgovino, to se preuredi vse brez do- voljenja mestnega sveta. Končno omenimo pri sprednjem obrisu stare vojašnice, da je vse tako preurejeno, kakor bi veter nana- sil okna in vrata na zid. Brez semetije in dobrega okusa. Čemu plačuje mesto svo- jega stavbenika g. T. P. Gosp. župan si je nabavil iz prištednih žarnic — avto. — Za avto je potrebna tudi remiza. Posekati je dal tik žel. mosta mlade smreke in v mestni nizarni izdelati in na mestnem pro- storu postaviti avto-garage. Kdo mu je to dovolil? itd. Župan bodi samo izvršilni organ mestnega sveta in ne narobe. Dru- gič kaj bolj zanimivega.

VREMENSKO POROČILO.

Gospodarstvo

INDUSTRIJA.

× Nemška produkcija strojev. Nemčija je uvozila 1.192 strojev v približni teži 10.700 ton. Izvoz strojev iz Nemčije pa je znašal 491.000 ton. Naročila so bila v zadnjem času vedno manjša.

TRGOVINA.

× Tečaj na novozadski produkti. Tečaj dne 26. junija. Cene za 100 kg: pšenica 440, ječmen 440, oves 440, koruza 440, moka št. 0 672,50, pšenični otrobi 135.

× Uvoz živine v Italijo. Dosadaj je bila Italija naš največji odjemalec živine in mesa. Živinski izvoz živine iz naše države je naravno priskal cene mesa pri nas doma. Kakor pa kaže sedaj, bo tu nastopila občutna izboljšava. Italija je namreč začela uvažati živino iz Amerike, kar je silno vplivalo na mesne cene na italijanskih tržiščih. Ponudilo se je znižanje cene kar za 20-30%. To gotovo ne bo brez vpliva na naš domači mesni in živinski trg.

× Zmanjšanje trgovine Italije leta 1922. Uvoz surovin iz Italije je znašal 1922. leta 5.504.837.100 lir uvoza. Izvoz surovin je znašal 1.165.198.083 lir. Polifabrikatov se je uvozilo za 2.825.707.922 lir in izvozilo za 2.816.012.566 lir (19, odnosno 30,3%). Cenovnih fabrikatov se je izvozilo za 2.126.676.321 lir in uvozilo za 2.394.260.763 lir. Živil in živine se je uvozilo za 5.003.514.691 lir in izvozilo za 2.184.362.248 lir.

× Dovoljenje izvoz volne iz Madžarske. Madžarski ministri svet je dovolil izvoz 5000 q volne pod istimi pogoji, kakor je bil dovoljen izvoz lanske leto. Prevozniki stroški ostanejo isti. Volna se bo izvažala v Češko-Slovaško, Jugoslavijo, Romunijo in Avstrijo.

× Velika izložba v Novem Sadu. Priredni krugovi Novoga Sada sprejajajo velika izložba domačih proizvodov. Izložba bo biti odprta od 11. do 26. avgusta o. g. Interesovanje za ovu prvu veliko izložbo v Vojvodini veoma je veliko i razumljivo. Vojvodina je jedna od najbogatijih krajeva u ekonomskom pogledu. Tu su mnoge industrijske grane vrlo razvijene i u izvrsnom pogledu dostigle stupanj savršenstva. Ova izložba daje prilike Vojvodini da pokaže sada svoju industrijsku snagu i da privuče na sebe pažnju i industrijalaca iz drugih krajeva naše domovine. Cilj je ove izložbe da pokaže industrijsku snagu Vojvodine da time pomogne razvoj domaće industrije ali i pored toga pruži i drugim krajevima prilika, da iznesu pred vovodjanske potrošače svoje industrijske i d. proizvode. Vojvodini trebaju pijače za njene proizvode a i sama Vojvodina otvara svoje pijače ostalim domaćim proizvodima. S toga smo uvereni da će na ovu izložbu doći svoje proizvode industrijalci i veći i manji iz svih krajeva naše domovine. Među prvima, koji su se prijavili pored Vojvodjani mi vidimo naročito lep broj industrijalaca iz Zagreba, Sarajeva, Splita, Oseka, Ljubljane itd. Nadati se je, da će njihov broj porasti i da će sve industrijske grane i iz ostalih većih i manjih mesta biti zastupljene. Sada nam ne smetaju nikakve granice u našem ekonomsko-industrijskom snajenju! Blagostanje svih krajeva i svih društvenih slojeva zavisi od što jače ekonomske i industrijske proizvodnje i razmene produkata. Novosadska izložba posle Zagrebačkog veselajma dalji je bečug u tom važnom radu na našem opštem dicanju. Prijave radi izlaganja prima Izvršni Odbor za pripr. Izložbe Novi Sad, Futoška ulica br. 65, tel. 4-60.

All ste že obnovili naročnino za Jutranje Novosti?

PROMET.

× Unifikacija tovarnih listov. Finančni ministar je odredil, da se morajo počenši s 15. junijem uporabljati v prometu samo unificirani tovarni listi stare emisije, na kateri je napisana znanaka za 1 Din.

× Plaćanje vozarine v tujih valutah. Prometno ministarstvo je izdalo vsem blaginčarjem nalog, da morejo sprejeti švicarske in francoske frank, sterlinge, lire, dolarje ter češkoslo. kruno, medtem ko je sprejemanje valut, ki imajo nižji tečaj kot dinar zabranjeno. Ostanek se ne sme vračati potnikom v tui valuti, ampak v dinarjih. Ta naredba velja za prevoz potnikov, blaga in prtljage.

× Plovba na Donavi. Avstrijska paroplovna donavska družba je odredila nove ukrepe, da se zlasti v poletju tujski promet na Donavi primerno razvije. Direktni promet s zapada proti vzhodu in narobe preko postaj: Passau, Linz, Krems (Wachau), Wien, Bratislava, Budapest, Beograd, Lomopalanka, Ručuk in Gurgjevo bodo oskrbovali krasno opremljene ladje, na katerih se nahajajo restavracije in spalnice. Ekspresna ladja vozi vsako nedeljo in sredo od Dunaja do Gurgjeva, vsak petek pa do Beograda. Potreben je samo vizum one dežele, v katero se potuje. Poskrbljeno je tudi za potrebne železniške zveze. Informacije dajejo: Ravateljstvo na Dunaju III, Hintere Zollamtsstrasse 1. Nadalje obratno ravateljstvo v Budimpešti V, Rudolfsplatz 3, reprezentanca v Zemunu, ravatelj Glaser v Bukarešti, Calca Victoriei 103 in vse postaje ter vsi poštvalni uradi.

RAZNO.

× Tihotapljenje potom pošta. V zadnjem času se je čisto ugotovilo, da se je vršilo na različne načine potom poštne pošiljke tihotapljenje blaga, ki je podvrženo carinskim, trošarinskim in monopolnim

taksam. Da se to prepreči, je izdelalo finančno ministarstvo v sporazumu s poštnim ministarstvom poseben pravilnik o postopanju pri iskanju tihotapljenega blaga v poštne pošiljke.

DOBAVE.

× Dobava manometrov in ur za merjenje brzine. Pri ravateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 5. julija t. l. očitajna licitacija glede dobave 50 manometrov in 25 ur za merjenje brzine. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× Dobava natiljnih, salinjskih in caherlinov. Pri ravateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 6. julija t. l. očitajna licitacija glede dobave 200 kg natiljnih, 100 kg salinjskih in 10 kg caherlinov. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Glavni urednik: Ivan Podržaj.
Odgovorni urednik: Miha Gabersek.
Last »Zvezne tiskarne« v Ljubljani.

Poslano.) Odprto pismo

gg. županu dr. Periču in predsedniku stanovniškega urada dr. Brleju.

Ze pet let se trudi županstvo kakor tudi državni mestni stanovniški urad, da bi olajšali socialno budo, katero je povzročila stanovniška kriza. Na žalost moramo danes konstatirati, da se prilike niso niti za ped zboljšale. Nastane sedaj vprašanje, kje tiči krivda celokupni stanovniški krizi. Medtem, ko so drugi obsojali kompetentne oblasti, si upam jaz trditi, da leži največja krivda v nepravilnem razumevanju dobrobiti splošnosti in najemniških sa-

mih. Kot dokaz tej svoji trditvi navajam le enega izmed najbolj kritičnih slučajev, ki ga ne imenujem samo nerazumevanje, temveč tudi na sebi že vse znake verižnega v prilog svojim sorodnikom in znancom.

Mestna hiša je sezidala stanovanjsko hišo za svoje uradnike, v katero bi se moral izseliti tudi dr. Cerne, kateremu je pripravljeno tukaj lepo stanovanje. Razumljivo je, da se je za to njegovo staro stanovanje prijavilo več prosilcev, med katerimi sem bil tudi jaz, ki kot zdravnik že pet let iščem stanovanja in sem prišel sedaj ordinirati v nekajih dveh nehižijenskih hišah. Ali g. dr. Cerne je izjavil stanovniškemu uradu, da se ne izseli, da bi že preje naredil pri vladnem nadsvetniku g. Spornu, gerentu Mestne hranilnice, pisarno pogodbo, koliko bo plačeval in kdaj se bo izselil v novo palačo. Kakor sem iz popolnoma stvarnega vira zvedel, misli on svoje staro stanovanje oddati svoji svaki g. dr. K.

To je jasen dokaz, kake malinacije danes delajo različni najemniki s svojimi stanovanji, neupoštevajoč niti prednosti niti pravice prosilcev.

Opozarjam na to oba gospoda, da rigorozno nastopita proti takemu verižnemu stanovanju. Ni čuda, da pri nas vesled takih razmer vsak čisti, preistrebel itd. dobi stanovanje, le profesor in zdravnik ga ne moreta; zato pa naj gre prvi učiti v Mestni log, drugi pa naj ordinira v nehižijenskih hišah, naj na ta način ogroža zdravstveno stanje mestne občine ter njene okolice, ali pa ordinira v »Tivolju« na klopci pod smrekami.

Ljubljana, dne 22. junija 1923.

Dr. Rudolf P. Zaletoč,
zdravnik.

Za vsebino uredništva ni odgovorno.

Vzelo vodnik: Garščin.

Nadežda Nikolajevna.

Roman.

Nadaljevanje.

Tedaj me nenadoma silno in odločno zvonjenje zbudi iz premissije. Ne vem čemu nisem mogel pričakati, da bi Aleksejeva v copatah pri drsala odpirati vrata; sam sem planil k njim in odmaknil zapah. Vrata se odpro in Semjon Ivanovič me prime za obe roki, začne skakati na mestu in kričati z radostnim in cvilečim glasom:

— Andrej, pripeljal sem jo, pripeljal, pripeljal!

Za njim je stala temna figura. V hipu planem k njej, primem njeni trepetajoči roki in ne poslušam kaj mi govori z vznemirjenim, od jokanja pri dušenim glasom.

XIV.

Dolgo smo vsi trije presedeli skupaj ta večer, ki je zame nepozabljiv. Razgovarjali smo se, šaljili in smejali; Nadežda Nikolajevna je bila pomirjena in skoraj vesela. Nisem izpraševal Helfreicha, kje in kako jo je našel, in tudi sam ni črnil niti besedice o tem. Ž njo nisem izpregovoril niti besede, ki bi se nanašala na to, kar sem mislil in čutil pred njenim prihodom. Ne morem reči, da me je skromnost in neodločnost silila, naj se zadržujem; smatral sem to za čisto nepotrebno in odveč; bal sem se vznemiriti njeno ranjeno dušo. Bil sem zgovoren in vesel kot se nikdar. Helfreich je kazal čezmerno, šumno veselje, klepetal brez prestanka in včasih povzročil, da se je Nadežda Nikolajevna nasmehljala. Aleksejeva je pogrnila mizo in prinesla samovar. Ko je napravila vse, kakor je bilo treba, stopi na prag, podpre lice z roko, in nekoliko časa

gleda na nas in na to, kako Nadežda Nikolajevna gospodinji in kuha čaj.

— Vam je česa treba, Aleksejeva? jo vprašam.

— Ničesar mi ni treba, dragi, — reče ona, — samo malo bi pogledala na vas... Je že užaljen! Mar ne sme starka malo stati! Le pogled, kako gospodična nadomešča gospodinjno. Tako lepo je to!

Nadežda Nikolajevna povese glavo.

— Vidiš, kako je lep! A seveda vedno samo moški in moški: nalivajo čaj in opravljajo vsa ženska dela. Tudi meni bi že postalo dolgčas brez gospodinje, Andrej Nikolajevič, da ti povem resnico, a sedaj mi oprostite...

Obrne se in oddrda po hodniku. Naša veselost je izginila. Nadežda Nikolajevna je vstala in začela hoditi po sobi.

Moja slika je stala v kotu. Te dni se je nisem nič pritaknil in barve so se začele sušiti. Dolgo je

gledala Nadežda Nikolajevna na svojo predočitev, potem, se je obrnila k meni, rekla smeliljaje:

— Sedaj bova kmalu dokončala. Ne bom vam več delala takih presledkov. Gotova bo še pred razstavo.

— Kako ste slični! — se vmeša Semička.

Bliskoma obstane, kakor da jo je hipna misel vstavila v govorjenju, in z žalostnim licem se obrne od slike.

— Nadežda Nikolajevna, kaj je z vami? Zopet ste se razžalostili! — rečem.

— Nič posebnega, Andrej Nikolajevič. Res, zelo sem si podobna na teji sliki. Prišlo mi je na misel, da me poznajo mnogi, premožgi... Predstavilam si, kako bo to...

Težko je dihal iz solze so ji stale v očeh.

Dalje prihodnjič.

MALI OGLASI:

Cena oglasom do 20 besed Din 5—; vsaka nadaljna beseda 25 para.
z davčino vred.

la Posavina sir

lihej po 5 kg — kg Din 34—
izaje poštom Mijekarna, Sunja

Kuharica za vse

pridno deklo z dobrimi sprishe-
vati, dobi takoj pri dobri plači
v Mariboru dobro stalno službo.
Stroški za potovanje se povr-
nejo — Ponudbe pod »Dobra
služba«, na upravo lista.

Krasna nova vila

z lepim vrtom in prostim stan-
ovanjem v Ljubljani se ugodno
proda. Vprašati pri društvu hiš-
nih posestnikov, Dunajska a 17
od 4.—6. ure ali pisмено.

Dva dijaka

iščeta za prihodnje šolsko leto
snažno sobo z dobro oskrbo.
Ponudbe na upravo lista pod
»Primorac«.

Motorno kolo

z voziškom Rudge Multi e 3
prestavami prosti tek, voziček
torpedo s steklom, vse skoraj
novo, prodam za 20.000 Din.
Moravec, Maribor, Slovenska 6.

Akviziterje

gilno za Ljubljano, Celje, Ma-
ribor išče domača zavarovalna
družba. Visoka provizija, event-
staina plača. Prijave na upravo
lista pod »Agilni akviziterji«.

Znanja

želi v svrhu ženitve mlad trgo-
vec s gospodično ali mlad
vdovo s premoženjem. Ponud-
ba, če mogoče s sliko, katera
se pozneje vrne pod »št. 30«,
na upravo lista.

Minar

išče službe nadzornika, pod-
minarja ali kot prvi minar na
kakem večjem minu. Grem tudi
za samostojnega na kak manjši
minu, ali pa vzajem primernege
v najem.

Motor

s 5 konjskih sil, 5-60 m trans-
misijona (Rengschmihengela-
ger) s proda. Poizve se: Elsenr,
Dravograd.

Blazine, žima

morska trava. Peter Kobal
Kranj, Glavni trg (tovarnica
vseh vrst blazin in žime in mor-
ske trave, modroce na presih
Specijalna tvrdka za izdelovanje
klubarnitur — Najnižje cene!
— Na solidnejši izdelki! — Za-
teva te oferte in cenike!

Sena

20 vagonov po ceni 550 — K
za 100 kg, francoo Sladojevci,
proda Guro Jelič, Sladojevci,
p. Slatina.

Šentjanski premoj

se dobi po ugodnih cenah vsako
množino. Prodajni urad šent-
janskega premogokopa, Ljub-
ljana, Krekov trg 10.

Najboljša kolesa

pneumatiko in vse dele koles
nudi po originalnih cenah za-
stopstvo tvrdke J. Gorec, M. R
Pleval, v Preski pri Medvodah.

Kumno, janež,

rdečo deteljo, somensko ajdo,
lipovo ovetje, suhe gobe itd.
plačuje najboljša Sever & Co.
Ljubljana, Volfova ul. 12.

Kofigovodja,

bilancist, z večletno prakso išče
službo. Cenj. ponudbe pod »Per-
tektan« na upravo lista.

Dve sebarici,

ena prva, ena druga, iščeta pri-
mernege mesta za takojšen na-
stop Kavolca na razpolago.
Ponudbe pod »Sobarica« na
upravo lista.

Utenec

la d. re rodbine in samo z
dobrimi šolskimi sprishevali, ka-
teri bi stanoval pri starših ali
sorodnikih se sprejme takoj ali
koncem šolskega leta pri tvrdki
R. Sremerci, Celje.

Auto

osebni, Nesslerdorfer, zelo do-
ber, lepa karoserija 15/45 H-P,
8 sedežev, se po ugodni ceni
proda. Chvatal, Ljubljana, Mar-
tinova cesta 30.

Hiša

trinaestopna v sredini mesta
Ljubljane se takoj proda. Poizve
se: Križevniška ul. št. 7/II

Nova hiša

4 sobe, 2 kuhinje, jed shramba,
klet in delavnica, velik vrt, še
za zidavo na prometnem kraju
za vsako obrt se proda. Kupcu
čez mesec dni stanovanje na
razpolago. Zadnja cena 175.000
Din. Poizve se pri sodarju na
Viču št. 113.

Lokal

(ali sobo) primeren za čevlja-
sko obrt iščem za takoj. Cena
postanska stvar. Ponudbe pod
»Podjetnik« na upravo lista.

Službo

inkasanta, slugo ali kaj pri-
mernege iščem. Zmožen sem
6 jezikov v govoru in pisavi.
Ponudbe prosim pod »Nujna
pomoč« na upravo lista.

Bišvi poštni sprevednik

išče mesta katerega sluga ali kaj
silnega pri kakem podjetju.
Zmožen je slovenskega, hrva-
škega in nemškega jezika v
pisavi in govoru. Cenj. ponudbe
prosi pod »Sluga« na upravo
lista.

Zidariji

in delavci se sprimejo za akor-
da na dela v Zagrebu. Kuhinja na
razpolago, stanovanje brezpla-
čno. Ponudbe na upravo lista.

Dva lepa

(privatna) paviljona na Ljubljan-
skem veselemu se prodasta.
Pojasniti v veselejski pisarni.

Mladenit

zelo agilen, 27 leten, sedaj
kompanjon tehničnega podjetja
se želi seznaniti v svrhu oša-
mosvojitve in čimprejšnjega za-
kona z gospodično ali vdovo
brez otrok s posestvom, enakim
podjetjem ali premoženjem v
gotovini. Cenjene, sam oresne
ponudbe pod »Agilen« na upra-
vo »Jutranji Novosti«. Tajnost
častna zaveza.

Gospodična

ponužuje klavir mlajše zračnice.
Naslov v uravi lista.

Nosite Palma

kaučuk pete in
kaučuk podplate!

Znižana cena!

Objava.

Podpisani izjavljam,
da nisem plačnik za
dolgove, katere bi na-
redil na moje ime Mirko
Hočevar.

Viktor Kuštrln.

Gradbeno podjetje

arh.

K. Krainer & Co.

Jesenice.

Stalna stavbna vodstva:

Ljubljana,

Domžale, Zagreb

Izvršuje privatno in

industrijske stavbe, na-

črte, proračune, cenit-

ve, posebni oddelek za

arhitekturo.

Zdravilišče Rogaška Slatina

Sezona: Maj — September.

Zdravljenje vseh žlezočnih in črevesnih bo-
lezni. — Cene zmerne. — V pred- in po sezoni
znatni popusti. — Največja udobnost. — Zahte-
vajte prospekte.

Ravnateljstvo zdravilišča.

„Pri nizki ceni!“ Ign. Žargi, Ljubljana,

Sv. Petra cesta št. 3

nudi cenj. odjemalcem
veliko izbiro potrebščin za šivilje in
krojače. Damsko, moško, otroško pe-
rijo. Najnovejše bluze v etaminu. Po-
vršne jopice, volnene in modne jum-
perje. Nogavice, rokavice, majice krat-
ke nogavice. Svilene in pletene samo-
veznice itd. po priznani najnižjih ce-
nah. Na debelo in na drobno!

And. Jakil, tovarna kož

in čevljev d. d.
prodajalna Ljubljana, Poljanska c. 13.

Nizke cene
Solidno blago!!

Bogato skladišče moških, ženskih in otro-
ških čevljev iz telečjega boksa v vseh
barvah, govedjega boksa in rjave kravine.

Važno za inserente!

Na Vidovdan 28. t. m. izidejo »Jutranje Novosti«
v večji nakladi in s priloge mi. opozarjajo se indu-
strijski in trgovski krogi na uspeh oglasov v tej
številki. Cenj. narečila se sprejemajo do 27. t. m.